

Miten Suvelassa viihdytään?

- nuorten ajatuksia Suvelasta asuinpaikkana

Kristiina Alppivuori

Taustaksi

Selvitystyö käynnistyi EAKR -rahoitteen 4V - Välitä, vaikuta, viihdy, voi hyvin -hankkeen aloitteesta. Taustalla vaikutti myös Espoon kaupungissa tehty turvallisuusohjelmatyö sekä sosiaali- ja terveystoimen tavoite osallistavien menetelmien käytön lisäämisestä. Kohde-ryhmä, teemat ja tutkimusmenetelmä valittiin näiden hankkeiden painopisteiden ja tarpeiden pohjalta.

4V -hankkeen tarkoituksena on kehittää mahdollisuuksia kestäväan, viihtyisään ja vastuulliseen kaupunkiasumiseen yhdessä asukkaiden, asuinkiinteistöjen, koulujen, päiväkotien ja yhdistysten kanssa. Hanke pyrkii löytämään hyvän asuinalueen aineksia ja asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa omaan ympäristöönsä sekä kokeilemaan ja kehittämään erilaisia yhteishenkeä rakentavia ja ympäristön kannalta kestäviä toimintatapoja. Toiminta keskittyy Espoossa Suvelan, Kirkkojärven ja Leppävaaran alueille. Hanke myös maksaa tämän selvitystyön tekemisen.

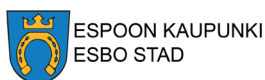
Kuntalaisturvallisuus näkyy useassa Espoo strategian 2010 – 2013 ”Asiakas ja kaupunkilainen” -osiossa. Kuntalaisturvallisuuteen liittyviä teemoja ovat asuinalueiden ja kaupunkikeskusten turvallisuus, eri ikäryhmien hyvinvointi, maahanmuuttajien kotoutuminen sekä asukastyytyväisyys. Suoraan turvallisuuteen liittyvänä valtuustokauden tavoitteena on, että ”espoolainen kokee asuinalueensa, yhteisönsä ja kaupunkikeskukset turvallisina”. Myös Espoon ensimmäinen turvallisuusohjelma 2010 - 2012 on valmistumassa. Turvallisuusohjelman painopistealueita ovat mm.: asuinalueiden ja keskusten turvallisuus, lasten ja nuorten turvallisuus, päihteet, väkivalta, väestöryhmien väliset suhteet ja liikenneturvallisuus.

Haastattelua olivat suunnittelemassa Espoon kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta suunnittelija Kristiina Alppivuori, erityissuunnittelija Liisa Kosonen ja erityissuunnittelija Elina Savola, teknisestä ja ympäristötoimesta projektikoordinaattori Mervi Romppanen (4V-hanke), konserniesikunnasta tarkastusjohtaja Jari Tuominen, Länsi-Uudenmaan poliisilaitokselta komisario Petri Lillvis sekä yhteisöllisyyskoordinaattori Tuija Hyyrynen (4V -hanke).

Ilman nuorten osallistumista ja halukkuutta kertoa käsityksiään, ei tämä työ olisi onnistunut. **Suuri kiitos kuuluu Suvelan nuorille!!**

Julkaisija: 4V: Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin - yhteisöllisyys ja hyvä elinympäristö -hanke, Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy, 2010.

ISBN (pdf) 978-952-233-840-5

Helsingin kaupunki

VANTAAN KAUPUNKI
VANDA STAD

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Taustaksi

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	s.5
NUORTEN KÄSITYKSET SUVELASTA JA ESPOON KESKUKSESTA ASUINPAIKKANA	s.6
1. Alueella viihtyminen	s.6
2. Suvelan hyvät puolet	s.8
3. Suvelan huonot puolet	s.9
3.1. Päihteiden käyttö, häiriköt ja alueen baarit	s.10
3.2. Rakennetun ympäristön epämiellyttävyyys kerrostaloalueella	s.12
3.3. Väkivallan ja ahdistelun pelko	s.13
3.4. Eri kulttuurien väliset suhteet ja ongelmat	s.15
4. Keinot eri ryhmien välisten suhteiden parantamiseksi	s.18
5. Ehdotukset alueen kehittämiseksi	s.20
PALVELUJEN KÄYTTÖ JA KÄSITYKSET ALUEEN PALVELUISTA	
6. Palvelujen käyttö ja kehittämistoiveet	s.20
7. Yhteenveto ja pohdintaa	s.25

Johdanto

Miten suvelalaiset 13 - 16 -vuotiaat nuoret näkevät oman asuinalueensa ja sitä lähellä olevan Espoon keskuksen? Millaista Suvelassa on asua: miten siellä viihdytään, mitkä ovat alueen hyvät ja huonot puolet, minkälaiset ovat alueen palvelut ja miten aluetta ja eri ryhmien välisiä suhteita voitaisiin parantaa? Näihin kysymyksiin haettiin vastauksia haastatteleamalla suvelalaisia nuoria. Haastattelut toteutettiin kevään 2010 aikana ja niihin osallistui yhteensä 49 nuorta. Lisäksi 39 nuorta vastasi samoihin kysymyksiin lomakkeella.

Nuoret ovat ryhmä, joiden ääni ei yleensä kuulu riittävästi. Tässä selvityksessä karotetaan suvelalaisten nuorten käsityksiä ja kokemuksia asuinalueestaan. Tavoitteena on hahmottaa nuorten asuinaluearvostuksia ja -toiveita sekä viihtymisen tai viihtymättömyyden syitä ja saada nuorten näkökulmia myös Suvelan ja Espoon keskuksen kehittämistyöhön. Espoon keskuksen kehittämisprojekti käynnistyi 2000 -luvulla, koska havaittiin, että alue oli jäänyt jälkeen muista Espoon aluekeskuksista muun muassa palvelurakenteen, infrastruktuurin sekä ympäristön kunnan osalta. Kehittämis työ on usein koettu vain rakentamiseksi ja suurten hankkeiden toteuttamiseksi. Tällöin hiljaisten ryhmien, kuten nuorten, arkipäiväiset ja pieninkin resurssien toteutettavissa olevat toiveet voivat jäädä varjoon.

Nuorilta kysyttiin seuraavat kysymykset:

1. Millaista täällä on asua, viihdytkö? Kerro vielä, miksi viihdyt tai et viihdy?
2. Mitkä ovat asuinalueesi (Suvela ja Espoon keskus) hyvät puolet? Kerro vielä miksi?
3. Mitkä ovat asuinalueesi (Suvela ja Espoon keskus) huonot puolet? Kerro vielä, miksi?
4. Miten asuinaluettasi tulisi kehittää?
5. Mitä alueen palveluja käytät ja miksi?
6. Mitä mieltä olen asuinalueesi palveluista?
7. Miten alueesi palveluja voisi tai tulisi kehittää (mitä toivot tänne)?
8. Miten parannettaisiin alueen asukkaiden (eri ryhmien) välejä?

Haastattelut toteutettiin ryhmähaastatteluina. Haastatteluja tehtiin 13 ja niissä haastateltiin yhteensä 49 nuorta. Haastateltavien ryhmien koot vaihtelivat kolmesta kuuteen henkilöön. Haastateltavat olivat iältään 13 - 16 -vuotiaita. Yksi haastateltava oli vanhempi. Poikia oli 27 ja tyttöjä 22. Hieman yli puolet haastateltavista oli maahanmuuttajataustaisia: joko molempien vanhempien tai toisen vanhemman osalta. Nuoria pyydettiin olemaan kertomatta nimeään. Tunnistamisen välttämiseksi tässä ei myöskään kerrota, miten haastateltavat tavoitettiin. Haastattelujen lisäksi 39 nuorta vastasi kysymyksiin kirjallisesti. Kyselylomakkeista suurin osa oli täytetty vain osittain ja seitsemän lomaketta jouduttiin hylkäämään. Vastaukset pyydettiin nimettöminä.

Haastattelumenetelmää voidaan pitää sovellettuna fokusryhmähaastatteluna. Oleellista oli nuorten näkökulman esille saaminen ja heidän käsitystensä ymmärtäminen ja esittäminen. Fokusryhmähaastattelussa oleellisinta ei ole yhteisen ja yksimielisen konsensuksen muodostaminen keskusteltavasta asiasta, vaan ääneen puhuminen ja mahdollisuus erilaisten ajatuskulkujen ja käsitysten esille nostamiseen.

Kaikki haastattelut nauhoitettiin. Nauhoilta purettua kirjoitettua tekstiä tuli 28 sivua. Haastattelut purettiin ensin tekstiksi ja sen jälkeen nuorten käsitykset koottiin kysymysten ja sisällön pohjalta teemoittain. Lisäksi mitattiin kuhunkin kysymykseen tai teemaan saatujen käsitysten ja vastausten kokonaisuuden pituus sivumäärinä. Näin pystytään ainakin jossain määrin näyttämään myös lukijoille, mistä asioista nuoret halusivat

keskustella ja, mitkä he näkivät tärkeiksi. Tulokset esitetään esille nousseiden teemojen pohjalta. Nuorten omalle puheelle halutaan antaa mahdollisimman paljon tilaa ja siksi lainauksia esitetään varsin paljon.

Tekstin pituuden perusteella nuorten käsityksen painottuivat seuraavasti: Palvelujen käyttö, käsitykset alueen palveluista ja toiveet palvelujen kehittämiseksi (yhteensä 9 s.), alueella viihtyminen ja Suvelan hyvät puolet (yhteensä 4,5 s.), keinot eri kulttuurien välisien suhteiden parantamiseksi (4 s.), Suvelan huonot puolet: päihteet ja baarit sekä niiden aiheuttamat ongelmat (4 s.), eri kulttuurien väliset suhteet ja ongelmat (3,5 s.), väkivallan ja ahdistelun pelko, ajoittaiset tappelut (3 s.), ympäristön epäsiisteys ja slummimaisuus (2,5 s.).

Lainausten ja taulukoiden lukuohje

-lauseen edessä tarkoittaa yhden haastateltavan vastausta ja uusi - tarkoittaa eri ihmisen vastausta samassa haastattelussa. Kysymysmerkki lauseen perässä tarkoittaa haastattelijan kysymystä. Taulukoissa käsitykset esitetään siten, että eniten mainintoja saanut teema on ensin (ylinnä) ja vähiten mainintoja saanut viimeisenä (alinna).

NUORTEN KÄSITYKSET SUVELASTA JA ESPOON KESKUKSESTA ASUIN- PAIKKANA

1. Alueella viihtyminen

Suurin osa nuorista kertoi viihtyvänsä Suvelassa hyvin. Yleisimmät syyt alueella viihtymiseen ovat kaverit ja se, että täällä vaan on mukava ja hyvä asua. Viihtymistä lisäävät myös kivat ja ystävälliset ihmiset sekä alueen rento ilmapiiri. Suvelan hyviä puolia ovat erityisesti palvelut, hyvät yhteydet ja se, että ”kaikki (erityisesti kaupat) on lähellä”. Hyvää on myös luonto ja meluttomuus. Osa nuorista viihtyy alueella erityisesti siksi, että täällä on monia eri kulttuureja tai ”samanmaalaisia, et niinku ymmärtää hyvin”. Muutama nuori ei kommentoinut asiaa.

Suurin osa nuorista viihtyy Suvelassa hyvin, koska

- täällä on kavereita, sukulaisia ja tuttavii
- täällä on mukavaa ja ihan hyvä asua
- täällä on ystävällisiä ja kivoja ihmisiä, hyvää porukkaa ja rento ilmapiiri
- palvelut ja kaikki on lähellä
- täällä on rauhallista tai asun rauhallisella paikalla
- täällä on paljon eri kulttuureja: sekä suomalaisia että ulkomaalaisia
- täältä on hyvät liikenneyhteydet kaikkialle
- liikuntapalveluja on lähellä, on leikkipaikkoja lapsille (asukaspuisto)
- täällä on metsää ja luontoa

Osa nuorista viihtyy Suvelassa, vaikka

- täällä on liikaa ahdistelijoita ja känniläisiä sekä iltaisin pelottava liikkua
- täällä on aika paljon rasismia
- talot ovat rumia
- täällä on liikaa baareja ja niiden aiheuttamia ongelmia

Osa nuorista ei viihdy Suvelassa, koska

- alue on slummimainen, talot ovat rumia ja alue on epäviihtyisä
- alueella on rauhatonta, saa pelätä ja alueen maine on huono

Haastatteluiissa ja avovastauksissa nuoret kuvasivat viihtymisensä syitä seuraavasti:

”Minkälaista täällä on asua, viihdyttekö? - Mä tykkään ainakin asua täällä. Täällä on tosi mukavaa. Mulla on kavereita täällä ja koulussa on paljon myös kavereita, jotka asuu täl alueella. Onks se tärkein syy miksi sä viihdyt täällä? - No joo. Mä vaan viihdyn tällä alueella, mun mielestä on mukava asua. - Kaverit on täällä ja muutenkin asunut pienestä pitäen täällä. Täällä on kivaa ja tuntee alueen. - Munikin mielestä täällä on ihan kiva asua. Täällä ei ole niinku jossain Helsingissä, että on vaan kauheita kerrostaloja ja hirveet ilmansaasteet, vaan täältä löytyy vähän metsää ja luontoa kans.”

”Miten te viihdytte täällä? - Ihan hyvin. Miksi? - Tääl on mukavaa. Tääl on kaikki lähellä. Kaikki kaverit asuu täs lähellä. Onks ne tärkeimmät asiat sille, miksi sä viihdyt? - Joo. Siis silleen, et tääl on kenen kaa voi olla. Et ois tää aika tylsä paikka, jos täs ois vaan minä ja mä en tunne ketään.... Entäs sinä? - Kyllä mä viihdyn. Tääl on kaikki kaverit ja just noi kaupat on lähellä ja just noi kulkuyhteydet. Entäs sinä? - Kyl mäkin viihdyn. Kaverit ja sit nää ostoskeskukset vieressä, pääsee nopeesti.”

”- Täällä on lähellä kaikkia erilaisia palveluita, kouluja, kauppoja. Onks se hyvä? -Joo. Miks? Ei ole pitkä matka kouluun ja kaikki kaverit asuu lähellä. Tääl on paljon asuntoja ja taloja. -Tääl pääsee helposti esim. bussilla. Juna-asema on lähellä ja pääsee helposti kaikkialle. Kaikki on lähellä. Miksi se on tärkeää, että on lähellä? No, en tiedä. Pääsee vaik Helsinkiinkin. - Oon samaa mieltä. Onks se parasta tällä alueella, että täällä on palvelut ja hyvät yhteydet ja asiat on lähellä? - Joo.”

”- Viihdyn todella hyvin ja täällä on mukavaa kavereiden ja naapureiden takia. Kaikki ovat kaikille ystävällisiä ja auttavaisia.”

”Minkälaista täällä on asua? Te ootte viihtyneet? - Joo. - Tääl on kiva ollut asua. Miksi? - En mä tiedä. Ehkä just siksi et pääsee helposti kaikkialle ja kaveritkin on täällä. Ootko sä viihtynyt? - No joo. - Joo tääl on kaikki silleen hyvin.”

”- Kyllä viihdyn. Täällä on tosi kivaa.”

”- Täällä on hyvä asua ja viihdyn ihan hyvin, koska asun aika rauhallisella paikalla.”

Nuorten viihtyminen kuitenkin vaihtelee. Vaikka suuri osa viihtyy Suvelassa hyvin, niin osa nuorista mainitsi viihtymisen rinnalla myös negatiivisia asioita, kuten rumat talot, slummimaisuus, rauhattomuus, rasismi, juopot ja baarit sekä niiden ympäristölle aiheuttamat ongelmat.

Viihtymiseen vaikuttaa osaltaan myös Suvelan huono maine. Huonon maineen arviointiin johtuvan ainakin päihteistä ja baareista, ajoittaisesta rauhattomuudesta/tappeluista ja ympäristön slummimaisuudesta. Huonolla maineella on nuorten mielestä negatiivisia vaikutuksia myös asukkaiden maineeseen (leimaa alueen asukkaita) ja siihen, että nuorten on vaikea päästä ”mihinkään muuhun piiriin liikkumaan”. Joku arvioikin, että jos alueen mainetta saataisiin parannettua, vähenisivät myös muut ongelmat. Jotkut nuoret arvioivat, että Suvela on kuitenkin mainettaan parempi paikka.

”- Kyllähän se vaikuttaa maineeseen, jos joku tulee ekaa kertaa tähän käymään ja tää näyttää ihan slummilta ja jätkät on umpikännissä 24/7, niin totta kai se vaikuttaa maineeseen. Sit se vaikuttaa myös asukkaiden maineeseen.”

”Minkälaista teidän mielestä täällä on asua, viihdyttekö? - Kyl tää on tosi hyvä. - Tän alueen maine on niin huono, tääl tapellaan. Mitä sinä, sä sanoit, että viihdyt ihan hyvin? - Mä viihdyn täällä. Hyvää porukkaa. On hyvii kavereita. Näitä taloja vois remonoida. Ei mul muuta oikeen.”

”... Miks sä viihdyt täällä? - Hyvää porukkaa. Hyvä ilmapiiri ainakin Suvelassa. Entäs sinä? - Muuten on ihan rentoa porukkaa, mutta tässä on liikaa baareja musta... Jos känniset vaan riehuu siellä. Tekis mieli vähän tehdä jotain sille.... Kerro vielä, mitä täällä on hyvää? - ...en mä nyt tiedä, mutta ei täs nyt mitään erityistä vikaa ole. Mainehan on aika paska, mut ei se muuten.”

”- Viihdyn todella hyvin täällä Suvelassa. Huono asia on, että täällä on aika paljon rasisteja.”

”- Kiva asua, mutta iltaisin on vähän pelottava liikkua, kun täällä liikkuu hämäriä autoja.”

Osa nuorista ei viihdy Suvelassa tai näki vain huonoja puolia.

”- En viihdy, koska täällä saa pelätä koko ajan.”

”- Liian rauhatonta.”

”- Tämä alue ei ole viihtyisä, rumaa slummialuetta, kanniläisiä joka puolella.”

2. Suvelan hyvät puolet

Suvelan hyvät puolet

- Kaikki on lähellä: kaupat ym. palvelut
- Hyvät liikenneyhteydet
- Kaverit asuvat täällä
- Nuorisotila Sentteri
- Entressen kirjasto
- Urheilumahdollisuudet esim. tekonurmi, uimahalli, koriskenttä, uusi halli
- Mukavat ihmiset
- Koulu on lähellä
- Joitakin harrastusmahdollisuuksia
- Asunnot ovat kuitenkin ihan hyviä, vaikka talot ovat rumia

Suvelan hyvinä puolina nuoret näkivät erityisesti lähellä olevat kaupalliset palvelut, vaikka varsin moni toivoi alueelle lisää nuorille sopivia kauppvoja ja suurempaa Sellon tyyppistä ostoskeskusta. Toisaalta kauppakeskus Entressen tulo nähtiin pääasiassa hyväksi asiaksi. Se on nuorten mielestä kuitenkin liian pieni, eikä siellä ole riittävästi nuorille tärkeitä kauppvoja. Nuorille on tärkeää, että kaupat ovat lähellä ja, että niihin pääsee helposti. Hyvä asia ovat myös Suvelan hyvät bussi- ja junayhteydet esim. Helsinkiin, Lepävaaraan ja Tapiolaan.

Osa nuorista mainitsi alueen hyväksi puoliksi erityisesti nuorisotila Sentterin, Entressen kirjaston, uimahallin, futiskentän, asukaspuiston ja sen, että koulu on lähellä. Suvelan os-tarissa hyvää on se, että se on lähellä ja siellä voi käydä ostoksilla ja ”kylminä iltoina, kun siellä saa käydä kaupassa, niin siellä ehtii lämmitellä”.

Hyvää ovat myös rento ilmapiiri ja porukka, kaverit ja se, että ihmiset tutustuvat toisiinsa helposti.

”- Espoon keskuksessa on kauppakeskus Entresse, jossa tykkään käydä ja käyn todella usein. Tykkään siitä, koska se on uusi ja moderni. Siellä on hyviä palveluita ja vähem-män juopottelijoita.”

”Mikä täällä alueella on hyvää teidän mielestä? - Nuorisotila. - Täällä on nää palvelut lähellä, kaikki kaupat ja nuorisotila ja sit koulu. Kaikki on niin lähellä.”

”- Hyvää täällä on se, että täällä on nuokku (Nuorisotila Sentteri), kun täällä ei ole mitään järkevää muuta paikkaa... - Täällä on hyvää Entressen kirjasto, lähinnä ne tietokoneet ja ne kivat pehmeet sohvut.”

”Sä sanoit rento ilmapiiri ja nää kaverit? - No kavereitten kanssa voi tehdä kaikkee esim. mennä pelaa futista. Täällä on hyvät paikat. Esim. tonne Entressen viereen tehtiin hieno piha, missä voi pelata jalkapalloa, koripalloa ja tällaista. Kyllä tää alue on ihan kiva.”

”- Ihmiset tutustuvat toisiinsa hyvin ja nopeasti.”

”- Hyvät matkustusyhteydet muuhun maailmaan.”

”- Täällä on kauppoja.”

”Kertokaa nyt, mikä teistä täällä on parasta? - No, hyvä ilmapiiri. - Silleen, että täällä on rentoa porukkaa, ei oo mitään sellaista liikaa aggressiivisia tyyppejä. Sekin on hyvä, että tässä on lähellä ostari. Miks se on hyvä? - Pääsee nopee kauppaan, jos esim. tart-tee jotain. Siis, kun on vähän myöhempäänkin auki toi ostari, pääsee illallakin hakee jotain. - Niin ja tänne pääsee hyvin dösällä ja junalla ja sekin on mun mielestä hyvä juttu. Ootteks te samaa mieltä? - Joo. - Kyllä, mut kyl tota ostaria pitäis vähän siivota. Se näyttää enemmän slummilta kun ostarilta. - Sitä pitäis kyllä mun mielestä vähän suurentaakin. Täällä tarvittais mun mielestä vähän laajempaa palvelua.”

3. Suvelan huonot puolet

Suvelan huonoina puolina nuoret mainitsivat erityisesti päihteiden käytön näkymisen sekä alueen baarit ja niiden aiheuttamat monet ongelmat. Moni näki huonoksi myös ympäristön likaisuuden ja roskaisuuden sekä vanhat, rumat ja huonosti hoidetut ta-lot. Osan mielestä huonoa on myös rasismi ja/tai eri kulttuurien väliset ongelmat, ul-komaalaisten suuri määrä sekä alueen ajoittainen rauhattomuus, kiusaaminen ja tappelut. Erityisesti myöhään illalla ei ole mukava tai ei uskalla liikkua yksin. Huonoksi puoleksi nähtiin myös se, että nuorilla ei ole riittävästi mahdollisuuksia oleskella tai harrastaa erilaisia asioita.

Suvelan huonot puolet

- Päihteiden käytön näkyminen, liikaa juoppoja ja häiriköitä
- Liikaa baareja pienellä alueella keskellä asutusta ja koulun vieressä
- Rakennetun ympäristön epämiellyttävyyks: rumia taloja, epäsiistiä ja likaista
- Väkivallan ja ahdistelun pelko, ajoittaiset tappelut
- Eri kulttuurien väliset suhteet ja rasismi
- Nuorilla liian vähän mahdollisuuksia oleskella ja harrastaa

3.1. Päihteiden käyttö, häiriköt ja alueen baarit

Päihteiden käyttö ja sen negatiiviset seuraukset nousivat haastatteluissa ja avovastauksisakin varsin voimakkaasti esille. Suuri osa nuorista katsoi, että Suvelassa huonoa ovat päihteiden käyttäjät/juopot/narkkarit ja häiriköt tai ongelmaihmiset sekä alueen baarit ja niistä aiheutuvat ongelmat. Ongelmia aiheuttaa se, että pienellä alueella, keskellä asutusta ja aivan koulun vieressä on useampi baari. Ongelmia on erityisesti viikonloppuisin ja iltaisin, mutta jossain määrin myös muulloin. Nuorten mukaan alueella on myös 24/7 juovia tyyppisiä. On ihmisiä jotka istuvat baareissa ja juovat, koska heillä ei ole mitään muuta tekemistä. Vain muutama mainitsi nuorten oman juomisen tai näki sen ongelmaksi.

Muutama nuori puolestaan katsoi, että baareista ei ole haittaa tai ne eivät häiritse heitä. Osa myös totesi, että humalaisia näkyy alueella vain jonkin verran tai, että humalaisista on harvoin häiriötä tai uhkaa. Alueella asuu myös muslimeja, jotka eivät käytä alkoholia. Osa vastaajista ja haastateltavista ei ottanut kantaa baareihin tai päihteiden käyttöön.

Useiden nuorten mielestä baarit kuitenkin aiheuttavat meteliä ja niiden ulkopuolella oleskelevista humalaisista osa huutelee, nimittelee, heittää pulloja, rikkoo laseja, haastaa riitaa ja aiheuttaa tappeluja. Moni piti baarien lähialueita inhottavina paikkoina, eikä niiden ohi mielellään kävellä. Myös baaria vastapäätä olevalla bussipysäkillä ei mielellään seistä varsinkaan illalla, koska ainakin paljon juoneet saattavat nimitellä, ahdistella, haastaa riitaa ja tapella. Erityisen haitalliseksi baarit ja juopot nähdään lasten ja nuorten kehityksen kannalta: ne eivät ole hyvä esimerkki tai roolimalli.

”- Mun mielestä nää ns. baarit on liian lähellä koulua. Tässä oppilaat kulkee aikaisin aamulla kouluun ja päivällä pois ja, jos ihmiset istuu tuolla baarissa bussipysäkkiä vastapäätä, niin se ei vaan käy. Se ei ole ollenkaan turvallista niitten lasten kannalta ja ne lapset joutuu katsomaan juopuneita ihmisiä ja se ei lasten kehityksen kannalta ole hyvä idea. Ootteks te muut samaa mieltä? - Joo. - Todellakin...Oletko sä samaa mieltä kuin nämä kaksi? - No kyllä, mutta ei mulle ole mitään tapahtunut ja mä oon asunut koko ikäni täällä. Entäs sinä? - ... Täällä kun baarit on niin lähellä kaikkea, kun sieltä lähtee niitä tyyppisiä yheksän aikaan liikenteeseen ja nuoret näkee just sen toiminnan. Nuoret seuraa just sitä toimintaa, mitä ne on pienenä nähny. Sen takia täällä iltaisin tapahtuu enimmäkseen niitä kaikkia asioita...Kyl tää huono maine on lähtöisin baareista, ja kun nuoret ottaa mallia totta kai aikuisista...- ja , jos tätä alkoholinkäyttöä saatais vähennettyä ettei pienemmätkin näkis...”

”Kun osa on maininnut, että huonoa täällä on nää baarit, kun on monta baaria koulun lähelläkin. Onks se teidän mielestä ongelma? - On. - On munikin mielestä, koska, jos sä kävelet koulusta kotiin, niin sit tulee vastaan aika usein kaikenmaailman juoppoja.

Ei se kauheen mukavaa oo, kun koulun lähellä on tällasii baareja. - Niin ja sit se melu, mikä sieltä myös tulee, musiikki soi ja tälleen. Juopot on siel. - No ehdottomasti se on ongelma, koska, jos pienemmätkin lapset alkaa opettelemaan koulumatkaa... Ei se oo tietenkään hyvä, että kauhee melu ja se ei oo hyvä roolimalli tai esimerkki, et kannattaa juopotella.”

”- Tos lähel on yks baari ja sit varmaan kymmenen metriä sen pääs on toinen baari. Ja sit jotkut ihmiset, vaikka lapset näkee siinä väkivaltaa.”

”- Jos kelataan, että koulun ympärillä on monta baaria, niin sä voit kuvitella, et tääl on aika monet känniset ihmiset kussu seinille - Noist baareista ja känniläisistä se varmaan johtuu. Joku aina istuu kännissä.”

”- On niistä aika paljon haittaa, kun esim. joskus yöllä tulee kaverilta ja menee tohon bussipysäkille, joka on Satulinnan vastapäätä ja, jos istuu siinä, niin ne tulee aukoon päätä. - Ihan kännissä ja pelkää, et saa turpaan. Ootteks te samaa mieltä? - Kyllä, kyllä.”

”- Liikaa känniläisiä Alepan lähetyvillä.”

”- Huonoa on ainakin se, että täällä on aika monta baaria lähellä.”

”- Meitä baarit ei häiritse.”

”Onko muita paikkoja, missä te ette mielellään liiku, mitkä on pelottavia? - No tuol Espoon keskuksessa. No ei ne oo pelottavia paikkoja, mut mua ärsyttää, kun jotkut lapset vaan polttelee tuolla. Se on ärsyttävää. Ne ei oo edes 18 ja ne polttaa ja juo”.

Useiden nuorten mielestä alueella näkee liian paljon juoppoja, hörhöilijöitä ja ahdistelijoita erityisesti viikonloppuisin ja iltaisin, mutta myös päivällä. Osa nuorista kertoi pelkäävänsä tai ainakin väistävänsä vastaantulevia känniläisiä. Erityisesti pelätään ahdistelua, nimittelyä ja sitä, että humalaiset tai narkkarit käyvät kimppuun ja antavat turpiin. Jotkut nuoret eivät tästä syystä halua tai saa olla myöhemmin illalla ulkona. Nuoret kertoivat, että kavereiden kanssa liikkeessä ei yleensä pelota, mutta iltaisin ei mielellään liikuta yksin. Jotkut humalaiset myös sotkevat ja rikkovat paikkoja, kuseskelevat seinille sekä valtaavat lasten leikkipaikat, pelikentät ja puistot erityisesti iltaisin. Myös Suvelan vanhan ostarin ympäristössä ja erityisesti Espoon aseman ja Espoontorin luona näkyy juoppoja. Yhden haastateltavan mukaan Espoon keskustan alueen poliisivalvonta on kuitenkin vähentänyt ongelmia.

”- On täällä aika paljon niitä, josta tulee känniläisiä iltaisin. Espoon keskustassa iltaisin tulee kaikkia sellaisia vastaan ja pelottavaa on kun humalaiset tulee puhuun ja ehdotteleen.”

”- Et ainakaan mun perhe ei päästä mua ulos enää illalla, kun täällä liikkuu sellaisia ihmisiä. Kyllä se vaikuttaa kotiintuloaikoihin. On se inhottavaa.”

”- Huonoja puolia ovat juopot, joita on Suvelassa ja Espoon keskustassa aika paljon. Myös se, että melkein kaikkea rikotaan ja hajotetaan.”

”- Tääl on narkkareita.”

”- No kun noi jotkut menee aina tonne Satulinnaan juomaan ja sit ne hörhöilee siellä aina ihan kännissä. Kusee meidän rapun viereen.”

3.2. Rakennetun ympäristön epämiellyttävyys kerrostaloalueella

Suvelan rakennettu ympäristö sai monelta haastateltavalta ja vastaajalta tuomion. Vain muutaman mielestä ympäristön kauneudella ei joko ole suurta merkitystä ja ihmisten maku vaihtelee tai talojen uudistaminen näyttäisi tyhmältä ja liian hienolta. Tärkeintä on, että talossa on hyvä asua ja, että oma koti/asunto on hyvässä kunnossa. Muutama nuori totesikin, että alueen asunnot ovat ihan hyviä. Osa nuorista ei ottanut kantaa ympäristö- tai taloasiaan.

Moni nuori kuitenkin katsoi, että ympäristö on slummimainen, suuri osa taloista on vanhoja ja rumia, eikä niitä ole pidetty kunnossa. Jotkut talot näyttävät ”jo valmiiksi sen näköisiltä, että ei siellä oikeen uskalla liikkua”. Ympäristö on likainen ja on aika paljon roskia ja sotkua. Yksi nuori kuitenkin totesi, että samanlaista sotkemista on muuallakin.

Osa totesi, että Suvelassa pitäisi tehdä suursiivous, koska paikka on niin likainen. Taloja pitäisi kunnostaa ja maalata, niiden pitäisi olla modernimpia, eloisampia ja paremman värisiä. Erityisen ruma ja likainen on Suvelan vanhan ostarin ympäristö, joka näyttää enemmän slummilta kuin ostarilta. Myös paikkojen rikkomista on liikaa. Osa nuorista otti vertailukohdaksi muut alueet, mm. Leppävaaran, joka on heidän mielestään paljon hienempi ja värikkäämpi paikka kuin Suvela ja siellä on iso kauppakeskus.

”Voisko taloja parantaa? - Joo. - Joo tää näyttää vähän slummilta nyt. Maalata pitäis. Niin silleen vähän uudistaa, että näyttäis vähän uudemmalta. - Tää näyttää ihan vanhalta slummilta. On tääl joskus roskia ja likaista.”

”- Joka ikinen talo tos noin vois silleen maalata. Jotkut on jo tehty mut, kun kaikki, niin tästä tulis vähän hienempi paikka.”

”- No on tääl kieltämättä aika rumia taloja, et vois niinku siistiä tätä ja täällä on hirveesti kaikkia roskia kaikkialla. Mä en ymmärrä, miks ihmiset ei osaa laittaa roskia roskakoriin. Syy siihen voi olla, et täällä on liian vähän roskiksii, et ne on liian kaukana...”

”- Rumat talot, pihat, kaikki rikottu, likaista...”.

”Entäs tälle ympäristölle, noille taloille esim.? - Pitäis tehdä jotakin siivoustoimenpiteitä vähintään, että tästä tulis puhdas alue niin kuin muutkin asuinalueet.”

Lisäksi todettiin, miten mukavalta tai paremmalta näyttää, kun joitakin alueen taloja on kunnostettu ja maalattu. Nuorten mielestä talojen ulkonäöllä on merkitystä myös alueen imagolle ja maineelle. Erityisesti, jos muualla asuvia kavereita tulee käymään, olisi mukava, että talot eivät olisi ihan hirveen näköisiä: ” Sit ne kattoo, et missäs paikassa sä asut, kun nää talot on niin hirveen näköisiä”. Osa oli voimakkaasti sitä mieltä, että Suvelan huonon maineen takia alueeseen ei ole pistetty rahaa. Toisaalta joku oli kuitenkin huomannut, että Espoon keskuksen aluetta on vähitellen alettu kehittää.

”- Tää näyttää ihan slummilta. Mun mielestä tähän ei oo kulutettu paljon, mutta nyt on alkanut pikkuhiljaa tulla rakennuksia niin kuin Entresse. Mun mielestä sitä pitäisi jatkaa, et tästä tulisi modernimpi alue niin kuin muutkin... - Mun mielestä ainakin rakennukset pitäis parantaa ja uusia. Millä lailla rakennuksia toivoisit parannettavan? - Vähän uudempia, modernimpia... - Noitten kans samaa juttua, et noi talot näyttää ihan sikarumilta... - Noi talot pitäis ehkä maalata uudestaan ja ainakin puhdistaa noi käytävät.”

”- ... jos sä kävelet Tuomarilaan päin, niin sä näet, mistä alkaa Tuomarila. Siellä on paljon siistimmät talot. Tai, jos sä kävelet Sunaan tai minne päin vaan niin. Tääl on likaisia. Kukaan ei jaksa huolehtia niistä taloista. Varmaan, jos ne ois siistimpiä kukaan ei kusis... - Mun mielestä tää on tän Suvelan maineen takia, ettei oo pistetty tähän mitään rahaa... - Mä oon sitä mieltä, että kaupunki ei jaksa satsaa meihin, koska kun mä oon lukenu koneelta, että tänne on sijoitettu kaikki ... periaatteessa huonot ihmiset ... mitä onkaan... - Siis kaupunki ajattelee et, mitä järkeä on laittaa Suvelaan rahaa, kun ei se maine varmaan parannu siitä... Kun tää on slummimaista ja on huono maine ja ulkomaalaisia on paljon täällä.”

3.3. Väkivallan ja ahdistelun pelko

Nuorten käsitykset alueen rauhallisuudesta tai rauhattomuudesta vaihtelivat rauhallisesta rauhattomaan. Toisaalta vain muutama yleensä otti kantaa asiaan. Väkivallan uhasta tai tappeluista sen sijaan keskusteltiin melko paljon. Nuorten käsitykset kuitenkin vaihtelivat myös tältä osin. Osa katsoi, että heille ei tule ikinä riitaa, eivätkä he ole nähneet tappeluja. Osa myös kertoi tuntevansa olonsa ihan turvalliseksi myös illalla kulkiessaan. Espoon aseman seutu kuitenkin huoletti osaa nuorista, eikä siellä mielellään liikuta varsinkaan myöhemmin illalla.

”- Mä oon vaan kuullu juttua. - Mä en oo kuullu. Koen oloni illalla ihan turvalliseksi, jos liikun täällä.”

”- Tääl on aina ihmisii hereillä, ni et ei sun tartte sillä tavalla pelätä. Kyl sut joku näkee, jos joku käy sun kimppuun... - Esim. mä meen illalla tosi usein ulos kävelyllä tääl Suvelassa, ei mul mitään oo.”

”- Väkivaltaisuuksia on joskus... - tos koriskentällä voi olla jotain tappeluja... Kenen välillä? - No ketä siinä pyörii... - Mä oon vaan kuullu huhuja. Sä et oo nähny? En.”

”Entäs toi aseman seutu? Te ette mee sinne? - Ei. - Ei, ei me kyll illalla myöhään, mutta kyllä joskus seitsemän aikaan. - Ja, jos tulee junalt jostain.”

Osa kertoi kuulleensa huhuja tappeluista ja/tai arvioi, että alueella on joskus uhkaa tai pelkoa joukkotappelon tai verilöylyn toteutumisesta. Pelätään, että joskus ”tää menee överiksi”. Suvelassa on nuorten mukaan sellainen tapa, että vähän painitaan ja yleensä siitä ei seuraa mitään sen pahempaa. Pelkona kuitenkin on, että jossain vaiheessa joiltain menee hermot ja seurauksena on suurempi tappelu ja, ”jos ne ei lopeta, niin sit tulee sellanen olo, että vaikka itse oot ulkopuolinen, niin on pakko mennä väliin”.

Joidenkin nuorten mielestä tappelut ovat vähentyneet aikaisemmasta: riitoja oli ollut erityisesti siinä vaiheessa, kun alueelle muutti yhtä aikaa paljon maahanmuuttajia. Osa nuorista taas katsoi, että tappeluja on alueella usein tai melkein joka päivä.

Tappeluja tai riitaa esiintyy erityisesti baarien läheisyydessä, joidenkin tiettyjen talojen ("valkoiset talot" tuolla ja tuolla) luona ja esim. koris- tai futiskentällä ja koulun pihalla. Erityisesti liika alkoholin käyttö aiheuttaa riitaa ja tappeluja: nuoret näkevät päihtneiden käyttäjien riehumista, tappeluja ja riidan haastamista. Nuoret myös pelkäävät, että narkkarit ja humalaiset käyvät kiinni. Erityisen pelottavia ovatkin narkomaanit ja sekakäyttäjät.

"- Noit kanniläisiä tulee liikaa. - Ei niit kyl tuu päivällä, mutta jos on kesäl vähän myöhempään ulkona, niin ne alkaa kettuilla siinä ja ne alkaa tapella..."

"- Yleensä ne jotkut humaltuu ja sit ne tapelee ja sit, kun sä ihan viattomasti kävelet siit ohi, niin ne voi hyökätä sun kimppuun. Onks sitä paljon? - Mä oon nähny aika monta kertaa..."

Osa nuorista mainitsi alueen huonoksi puoleksi ahdistelun, pedofiilit ja raiskaajat. Eri-tyisesti jotkut tytöt kokivat ahdistelun pelottavaksi ja se rajoittaa heidän liikkumistaan. Muutama tyttö kertoi, että he eivät oikein uskalla liikkua yksin, koska alueella on ihmisiä, jotka saattavat "ihan tosta noin vaan tulla ahdisteleen". Ahdistelua ja iskuyrityksiä on koettu sekä ulkomaalaistaustaisten että suomalaistaustaisten taholta. Poliisilta toivottiin enemmän panostusta pedofiilien ja raiskaajien kiinnisaamiseksi.

"- Espoon keskustassa ainakin iltaisin tulee kaikkia sellaisia vastaan ja, jos vaikka tulee junalla jostain, niin tulee tosi paljon jotain puhuun jotkut. Onks se pelottavaa? On se välillä, jos on pimeetä ja yhtäkkiä joku mies tulee siihen puhuun jotain. Kyllä pikkasen tulee sellanen pelokas ja säikähtänyt olo."

"- ...iltaisin voisi olla enemmän valvontaa pedofiilien varalta, koska olen joutunut joidenkin autoilijoiden jahdattavaksi."

Nuorten kokemusten tai tuntemusten vaihtelua kuvaa yhdessä haastattelussa käyty keskustelu:

"- Must ei oo pelottavaa mennä jonkun baarin ohi. Ne saattaa olla kyllä kannissa, mut ei ne tee sulle mitään. En ole ite koskaan kokenut sellaista, että joku kanniläinen tulee. - Mä oon eri mieltä, koska mulle on itelläni tullu, kun mä olin vähän nuorempi, niin mulle tuli aika paljon humalaisia ihmisiä vastaan. Ihan päivällä ja koulupäivän jälkeen, kun menit bussipysäkille istumaan odottamaan bussia, joka on baaria vastapäätä, niin johan niitä tuli ihmisiä rupatteleen. Ja mitä siinä vois tehdä, kun sä oot ite yläasteikänen. Sähän pelkää et ne käyvät sun kimppuus. Sit ennen kun Entresse oli tossa, niin siellä oli metsiä ja kun ne humalaiset istuu siellä ja miehet kysy "et saanko mä panna sua". Mitä sä voit siinä seiskaluokkalaisena tehdä."

Joissakin haastatteluissa todettiin, että myös koulussa on kiusaamista ja ajoittain tappeluja: joskus ulkomaalaistaustaisten (eri kulttuurien) välillä, joskus suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten välillä ja myös suomalaistaustaisten kesken. Tappelut alkavat haukkumisesta ja pään aukomisesta, läpän heitosta, oman ryhmän näkemisestä toisia paremmaksi ja siitä, ettei haluta olla joidenkin kavereita. Osa totesi, että opettajat eivät aina huomaa tai eivät riittävän pitkäjänteisesti puutu tappeluihin. Opettajien pitäisikin seurata paremmin, mitä puuttumisen jälkeen tapahtuu: loppuuko tappelu vai ei.

"-... nää opettajat vois seurata välitunnilla paremmin. Kun siellä on jotain tappeluita syntynyt, niin nää välituntivalvojat vaan sanoo, ettei ne ole huomanneet täällä

mitään, vaikka käytävällä on ihan selvää haukkumista...”

”- Jotkut ihan tulee haastaan riitaa, vaikkei olisikaan mitään ongelmia toisten kanssa. Niin tulee tosta vaan haastaan riitaa. Haluu sitä tappelua aikaiseks.”

Lisäksi todettiin, että Suvelan huono maine ruokkii itseään: ”ainakin minä luulen, et kun sitä on niin pitkään kerrottu meille, että teillä on huono maine... ja te ootte aggressiivisia ja hakkaatte syyttömiä..., et sä alat jo oleen tollanen...Niin, kun jotkut toiset luulee, et me ollaan tollasii”

Osa ei kommentoinut asiaa millään tavalla tai ei nähnyt sitä oleelliseksi.

Tässä yhteydessä keskusteltiin jonkin verran myös poliisin merkityksestä ja näkymisestä alueella. Kun osa nuorista näki tärkeäksi, että poliisi näkyy ja kiertelee alueella ja sitä pitäisi olla vielä enemmän, niin osan mielestä poliiseja käy alueella joka päivä ja ihan liikaakin. Kahdessa haastattelussa nuoret myös määrittelivät hyvän poliisin ominaisuuksia: poliisilta toivottiin mm. kiltteyttä, mukavuutta, asiallista suhtautumista nuoriin (esim. uskaa, mitä nuori sanoo) sekä sitä, että ”ne kuuntelis ihmisiä” ja ”et silleen ei ois niin kovakourasii” (pari nuorta kertoi joutuneensa tekemisiin poliisin kanssa).

”- mä oon pari kertaa nähnyt sen, joka on hyvä asia, että perjantai-iltaisina ja lauantai-iltaisina käy poliisipartio kiertämässä alueen. Mutta mun mielestä olisi hyvä, että sitä vähän lisättäisiin, kun sittenkin tää alue on se pahamaineisin alue, joka osittain pitää paikkansa. Sekin, että täällä tapahtuu kaikenlaista. Nuoret käy toisiinsa käsiksi ja on sitä väkivaltaisuutta. Ois hyvä, että tollaset turvallisuusihmiset käy tarkistamassa tän alueen. Nimenomaan just viikonloppuisin. Ootteks te muut samaa mieltä? - Joo. - Todellakin... - Poliisit tekee siinä oikein, et ne kiertää täällä kattomassa sitä, mutta ne vois toimia tällä alueella ehkä hieman enemmän... ois hyvä, et poliisi näkyis enemmän.”

” ...Onks tääl riittävästi poliiseja, vai pitäisikö teidän mielestä poliisin näkyä täällä enemmän? - No Suvelassa yöllä kyllä, koska mä en ainakaan tykkää yöllä kävellä yksin siinä, koska se on niin pimeetä seutua muutenkin.”

”-... Kyl niit pyörii tääl joka päivä. Illal aamul mä nään...- Me ollaan niinku kavereitten kans hengailleen ja me aina istutaan koulun jälkeen viettään päivää tos Suvelan ostarilla ja me juodaan jotain energiajuomaa. Ja sit ne (poliisit) oikeen tahallaan tulee ja hidastaa siin meiän kohalla ja kattoo et, mitä me oikeen siellä juodaan...Kyl se ärsyttää. Siis kyl me ymmärretään, että ne kattoo et me ei juoda ja tälleen. Mut siis oikeesti, kuka alaikäinen juo keskellä viikkoa... Minkälainen ois teidän mielestä hyvä poliisi? - Mukava. Mitä se tarkoittaa? - No siis silleen, et se ei tuu niinku uhkaavasti sua kohti. Semmonen, kun osaa jutella ”et mites ilta on menny ja tälleen”. - Niin.”

3.4. Eri kulttuurien väliset suhteet ja ongelmat

Vaikka tässä luvussa maahanmuuttoa ja monikulttuurisuutta käsitellään lähinnä siihen liittyvien ongelmien näkökulmasta, niin moni haastateltava (taustasta riippumatta) kertoi, että heillä on useita eri ulkomaalais- tai suomalaistaustaisia ystäviä. Osa nuorista näki monikulttuurisuuden myönteiseksi asiaksi ja se vaikutti myös alueella viihtymiseen. Eri kulttuurien välisten suhteiden ongelmista keskusteltiin kuitenkin melko paljon.

Rasismien osalta nuorten käsitykset jakautuivat: kun moni arvioi, että alueella on paljon, aika paljon tai jonkin verran rasismia, niin jotkut olivat sitä mieltä, että täällä ei ole rasismia tai on ainakin vähemmän rasismia kuin muualla. Osa nuorista ei ottanut kantaa asiaan. Ne, jotka kertoivat rasismista, katsoivat, että syrjiviä tai rasistisia kommentteja tulee miltä ryhmältä tahansa: siis sekä suomalaistaustaisilta että ulkomaalaistaustaisilta.

”Ootteks te törmänneet rasismiin? - Oon mä aika monesti törmännyt. Miten? No, kun jotkut tulee kysymään, minkä maalainen mä oon ja, jos mä en halua kertoa, niin ne huomaa et sä oot ulkomaalainen, niin ne alkaa heti pilkkaan. Esim. mua on pilkattu aika monesti, et sä oot tommonen... Entäs sinä? - Kyl mullekin on sika monesti sanottu, et painu sinne mistä sä oot tullu, vaikka mä oonkin syntynyt täällä... - En mä oo kokenu täällä, mutta vanhassa koulussa koin. Onks sun mielestä täällä vähemmän (rasismia)? Joo, mulla ei ole täällä ollut yhtään. Täällä on varmasti enemmän ulkomaalaisia, niin sen takia täällä on vähemmän.”

”Onks tääl paljon rasismia? - Ei. - Osittain on aika paljon. Varmaan jokaisessa paikassa voi olla vähän rasismia. On täälläki ollut aika paljon.”

”- On täällä varmaan huomattavasti vähemmän rasismia kuin missään muualla.”

”- Hirveesti ulkomaalaisia ja hirveesti rasismia... - Onhan täällä Espoossa ja Suvelassa ihan sikana rasismia. Niit tulee mun mielestä ihan suomalaisilta ja ulkomaalaisilta. Suomalaiset haukkuu aina noita tummaihoisia. Ja venäläisiä...- Kyl tääl tosi paljon ulkomaalaisia on.”

Kun osa nuorista kertoi viihtyvänsä alueella juuri siksi, että täällä on monia eri kulttuureja ja samanmaalaisia, niin osa koki hankalaksi tai häiritseväksi sen, että samassa paikassa on niin paljon ulkomaalaisia tai eri kulttuureja. Joidenkin haastateltavien mukaan osalla maahanmuuttajista on ongelmia Suomeen tai suomalaiseen kulttuuriin sopeutumisessa. Muutamaa nuorta ärsyttää, kun ulkomaalaistaustaiset eivät osaa ajatella asiota suomalaisten kannalta tai eivät kunnioita Suomea ja suomalaista kulttuuria. Osa korosti, että maahanmuuttajien pitää oppia elämään pääasiassa suomalaisten sääntöjen mukaan. Yhdessä keskustelussa myös todettiin, että suomalaisten on vaikea hyväksyä maahanmuuttajia, koska maahanmuuttajat eivät käy töissä, elävät verovaroilla ja saavat paljon enemmän opintotukea kuin itse suomalaiset. Toisaalta samassa keskustelussa toinen henkilö arvioi, että töitä on vaikea saada, jos ei osaa kieltä. Muutama nuori oli sitä mieltä, että ulkomaalaistaustaisiin ei voi niin paljon luottaa. Lisäksi todettiin, että aina on niitä, jotka eivät halua olla kavereita erilaisten ja erinäköisten ihmisten kanssa.

”- En mä silleen oo huomannu, et rasisimia olis hirveesti, mutta se on tietenki välillä vähän ärsyttävää, et ulkomaalaiset tavallaan ei yhtään kunnioita Suomea. Ne ei tavallaan kunnioita sitä, et me suomalaiset on otettu vastaan ne maasta, jossa niil on ongelmia, mis ne ei välttämättä pysty asumaan esim. jonkun sodan takia. Joskus ulkomaalaiset on liian, ne ei tavallaan ajattele sitä suomalaisten kannalta...”

”-... ja me ulkomaalaisetkin opittais enemmän olemaan Suomen kansallisuuden puolella. Ettei oltais niin kiinni niissä ulkomaissa kulttuureissa. Mun mielestä, jos Suomeen muutetaan, niin sen säännöillä pitää olla. Kyllä mäkin nään tuolla, että ulkomaalaiset käyttäytyy oman kulttuurinsa perusteella, vaikka Suomessa yleensä ollaan erilailla...”

”- Jos ulkomaalaiset tulee tänne, niin mun mielestä niitten pitää myös oppia Suomen-tavoille. Niitten pitää myös ymmärtää, niin kuin meidän suomalaistenkin, että miksi toimitaan sillä tavalla...Kyl mä hyväksyn sen, että Suomeen saa tuoda niitten omaakin kulttuuria, jotakin kivaa. Esim. kiinalaiset on tuonu tänne oman ruokakulttuurinsa ja thaimaalaisetkin...myös oman maan kulttuuritarjontaa. Eikä sitä, että ne tulee tänne ja vetää sitä perinnettä...Kyl mä sitäkin hyväksyn, mutta kyllä siinä perinteessäkin pitää olla tietty raja.”

Kulttuurien väliset erot (esim. asumis/elämistavoissa) ja eri kulttuurien tapojen kunnioittamattomuus tai arvostelu aiheuttaa myös kinaa eri taustaisten ihmisten välillä. Erilaiset tavat, toisten vähättely tai suvaitsemattomuus liittyy osaltaan myös eri maahanmuuttajaryhmien välisiin sekä ”ulkomaalais-suomalais” -riitoihin tai -tappeluihin.

”- Silloin yleensä tulee riitoja esim., jos joku henkilö ei kunnioita sitä toista kulttuuria tai alkaa pilkkaa sitä, niin tulee konflikteja. Sellaista jonkin verran on, niinkö? Joo.”

Osa maahanmuuttajataustaisista nuorista kertoi, että heillä on ajoittain vaikeuksia sopeutua tänne, koska heitä nimitellään, syytetään ja tuomitaan ilman, että heihin edes tutustutaan. Myös sitä on, että käsketään muuttamaan takaisin sinne mistä on tultukin. Osa nuorista koki, että on vaikea olla hyödyksi Suomelle, jos/kun ei hyväksytä. Melko moni myös arvioi, että vanhempien suhtautumisella on suuri merkitys lasten ja nuorten suhtautumiselle: ”jos on rasistinen vanhempi, niin on myös rasistinen lapsi”.

”- Kyl me enemmän yritetään olla hyväks tännekin ja yritetään sopeutua, mutta meillä on vaikea sopeutua, kun meitä kiusataan ja nimitellään kyl aika paljon just sen takia, että me ollaan kuulemma tehty kaikkee...Mun mielestä se, mitä tapahtuu, johtuu siitä näkemisestä ja tekemisestä, mitä on nähty.”

”Miltä se teistä tuntuu, että tällaista on? - Aika pahalta, kun tuomitaan ennen tutustumista, ei kaikki voi olla samanlaisia.”

”-...jotkut on alkanu pikkuhiljaa aliarvostamaan näitä ihmisiä. Ne on silleen, että syötte meidän veroja ja painukaa omaan maahan takaisin. Huudetaan monesti tällasii kommentteja.”

Osa nuorista kertoi, että humalaisia saa usein pelätä. Alkoholi lisää rasistista huutelua ja kommentteja.

”Pelkäätekö te liikkua täällä myöhään illalla? - Joskus, koska Suvela on aika pelottava, kun siel on kanniläisiä ja sit sä oot ulkomaalainen ja sit ne voi haukkua sua ja sä luulet et ne tulee perään ja voi hakata sut.”

”- ...koska totta kai tulee rasistisia kommentteja, kun se on kannissä. Mä en oikeasti pidä siitä yhtään. Ja sit pelottaa sanoa jotain takas, kun ei tiä onks sil veitsi taskussa tai jotain.”

Syrjinnästä tai kiusaamisesta keskusteltiin osassa haastatteluja myös yleisesti. Nuorten kokeman syrjinnän kerrottiin käytännössä tarkoittavan muun muassa haukkumista, kiusaamista, selän takana puhumista ja yksin jättämistä. Syinä ovat yleensä erilaisuus ja joukosta erottuminen, erilainen tyyli kuin muilla tai ulkonäkö.

Muutaman, poliisin kanssa tekemisiin joutuneen, nuoren mielestä poliisi on käyttäytynyt heitä kohtaan rasistisesti nälvimällä turhaan, arvostelemalla vaatetusta ja nimitelemällä ”pikkukriminaaleiksi”. Heidän mielestään poliisi voi esimerkiksi pukeutumistyylin perusteella perusteettomasti yhdistää nuoren vaikka johonkin jengiin tai ei usko niitä nuoria, jotka pukeutuvat eri tyyliin: esim. löysiin vaatteisiin.

4. Keinot eri ryhmien välisten suhteiden parantamiseksi

Osa nuorista esitti useitakin keinoja eri ryhmien välisten suhteiden parantamiseksi. Varsin moni kuitenkin totesi, ettei osaa sanoa tai vastata kysymykseen ja osa ei ottanut kantaa asiaan. Esitettyjen käsitysten yhteenveto on seuraavassa taulukossa:

Miten eri ryhmien välisiä suhteita voisi parantaa

- Tutustumalla ja oppimalla tuntemaan toisia
- Yhteisten harrastusten, tekemisen ja tapahtumien avulla
- Oppimalla elämään keskenään ja tottumalla toisiin lapsesta asti tai koulussa
- Ei lähdetä mukaan haukkumiseen tai syrjimiseen
- Näkemällä ihmiset yksilöinä ja välttämällä yleistämistä
- Oppimalla elämään suomalaisten tapojen ja kulttuurin mukaan ja/tai oppimalla kunnioittamaan eri kulttuureja ja niiden tapoja
- Kohtelemalla kaikkia samanarvoisina, näkemällä kaikki samanarvoisiksi
- Kasvatuksella, käytöskoulutuksella ja vanhempien asenteisiin vaikuttamalla
- Ei voi parantaa mitenkään, rasismia tulee olemaan aina

Yleisimmin mainituksi keinoksi suhteiden parantamiseen nähtiin toisiin tutustuminen eli ”pitäis vaan unohtaa ne keskinäiset kahinat ja kaikkien pitäis tutustuu”. Kannattaa aloittaa ihan puhumalla ja kysymällä vaikka ”mikä sun nimi on”. Myös yhteinen tekeminen, harrastukset ja erilaiset tapahtumat voivat auttaa. Nykyisin monet lapset ja nuoret ovat jo pienestä asti tottuneet maahanmuuttajiin, kun on kasvettu samassa ympäristössä ja käyty samaa koulua. Tästä on osan kohdalla ollut hyötyä ja siitä voi tulevaisuudessa olla enemmänkin hyötyä suhteiden paranemiselle, kun tilanne muuttuu nk. normaalimmaksi. Muutama haastateltava kuitenkin totesi, että koulu tai tottuminen ei ole auttanut suhteiden parantamisessa.

Osa nuorista katsoi, että tärkeää on välttää riitoja ja ”jos joku tulee haukkumaan, niin ei lähde mukaan”. Myös ulkonäön ja erilaisuuden perusteella tapahtuvaa arvostelua ja syrjintää pitäisi välttää. Suhteet voivat parantua myös sitä kautta, että ihmiset tutustuvat toisiin kulttuureihin ja/tai heitä opetetaan ymmärtämään ja kunnioittamaan toisten kulttuureja. Ihmiset haukkuvat helpommin, kun eivät tunne tai ymmärrä. Osa nuorista katsoi, että maahanmuuttajien olisi tärkeä oppia toimimaan suomalaisten tapojen mukaan ja ymmärtää, miksi meillä toimitaan tietyillä tavoilla. Toisaalta todettiin, että myös suomalaisten olisi tärkeä tutustua ja oppia tuntemaan muita kulttuureja. Se voisi helpottaa ymmärtämään ”et minkä takia ne saattaa toimia eri tavalla kuin me”. Apua voisi olla myös siitä, että kouluissa annettaisiin opetusta muista kulttuureista. Myös vanhempien asenteisiin ja kasvatukseen vaikuttaminen olisi keskeistä.

Tärkeää olisi myös nähdä ihmiset yksilöinä, eikä joidenkin huonoa käyttäytymistä pitäisi yleistää koskemaan kaikkia saman ryhmän ihmisiä. Yleistämistä tulisi yleensäkin välttää.

Konflikteja syntyy usein myös oman ryhmän näkemisestä muita paremmaksi. Tärkeää olisi, että ihmiset ymmärtäisivät, että ”nekin on ihan hyviä kaikki. Ei voi olla vaan, että itte on parempi”. Suhteiden parantamisessa oleellista on myös kaikkien ihmisten näkeminen ja kohtelemisen samanarvoisina.

”- Voi olla myös niin, että jos sä tutustut toisenmaalaiseen ja se on erilainen, niin tottakai sieltä tulee negatiivista ja sellaista pientä kiusaa. Mutta kun sä tutustut ja tutustut, niin huomaat ettei tää olekaan sellainen, mitä mä kuvittelin. Et täähän on ihan ihana ihminen. Eli tutustumisen lisääminen on yksi keino? Niin.”

”- Mul on aika monia suomalaisia kavereita lapsesta asti, kun mä oon syntynyt täällä. Kun on tavallaan pienestä asti oltu ja siit sitten me ollaan tutustuttu enemmän ja enemmän, kun ollaan oltu kavereita. Eli se tutustuminen vois auttaa? Joo.”

”...Miksei eri kulttuurit voi elää sovussa? Te kuitenkin voitte hyvin? - Joo, koska me ollaan tutustuttu toisiin ja toisiin kulttuureihin ja ihmiseen oikein kunnolla. Onko siis toisiin kulttuureihin tutustuminen tärkeää? Joo ja sit sä opit siitä. Sit sä et ajattele et sä oot parempi. Sun täytyy ajatella toistenkin ihmisten kannalta, ei vaan itten.”

”- Mun mielestä esim. se, että on kouluissa eri maalaisia paljon, niin mä oon tottunut siihen. On oppinut niitten kanssa elämään. Eli mä tiedän, miten niitten kanssa ollaan.”

”Mitä teidän mielestänne voitaisiin tehdä, jotta eri kulttuureista tulleet ihmiset voisivat olla sovussa keskenään? Mitä te suosittelette? - Jokaista nuorta tai ihmistä ylipäänsä pitää katsoa yksilönä. Esim. on kaksi nuorta tai aikuista ja jos ne tappelee, niin ei pidä yleistää, et kun toi on tollanen, niin toikin on varmasti tollanen.”

”- Mun mielestä, mitä välii, minkä värinen ihminen on ja mistä se tulee. Mun mielestä ei voi olla niin, että jos sä oot tummaihoisen, niin sä oot tällanen ja sen takia me ei haluta tehdä sulle parempaa oloa tiedätsä. Ja sun koulu lähtee nyt tästä. - Mul on monta suomalaista kaveria, mutta se on aina niin et, miten vanhemmat käyttäytyy ulkomaalaisten kanssa. Jos on rasistinen vanhempi, niin on myös rasistinen lapsi... ”

”- Yhteisiä tapahtumia paljon ja sinne hyvää ohjelmaa esim. jotain konsertteja, joissa olisi joku kuuluisa artisti.”

”- En tiedä. Enemmän joitakin yhteisiä juttuja.”

”- Tosi harvoin jotkut fikset aattelee, et toi voi ollakin mukava jos mä tutustuisin siihen, enkä alkais heti sitä ulkonäön tai kulttuurin takii arvosteleen. Eiks tutustuta riittävästi toisiin? - Jotkut ei jaksa sitä. Se on vaan, et mä en haluu olla tollasen tyyppin kanssa...”

Osa nuorista ei uskonut, että rasismia tai negatiivista suhtautumista eri ryhmiin voisi koskaan kokonaan poistaa. Sitä tulee aina olemaan, koska eivät kaikki ihmiset pidä ulkomaalaisista tai eivät halua olla tekemisissä toisenlaisten ihmisten kanssa. Osa arvioi, että rasismia tai konflikteja pystytään korkeintaan vähentämään.

”Miten teidän mielestä rasismia vois vähentää? Mitä pitäis tehdä? - Ei sille voi mitään. Se tulee aina olemaan. Miks? - No, se on ollut alusta ja tulee olemaankin. - No, se pitäis sitten erottaa, että kaikki ulkomaalaiset on eri paikoissa ja suomalaiset eri

paikoissa. Joka maa pitäis olla eri paikassa, sitten ei tulis rasismia - Mut sitten tulis aluetappeluita. - Niin. - Niitten pitäis käydä jossain käytöskoulussa. ”

”Miten sitä vois auttaa? - En osaa sanoa tohon. - En mä tiä. - Mun mielestä sitä ei voi oikeesti mitenkään...- ... se muuttuu paljon huonommaksi.”

5. Ehdotukset alueen kehittämiseksi

Nuoret toivoivat erityisesti:

- ympäristön parantamista: talojen remontointia ja modernisointia, ympäristön siistimistä, puhdistamista ja tekemistä nätimmäksi, roskakorien lisäämistä sekä ajo- ja kävelyteiden kunnossapitämistä
- baarien vähentämistä ja/tai siirtämistä kauemmas koulun ja asutuksen luota sekä ahdistelun, juoppojen, häiriköinnin vähentämistä (ohjaamista esim. tukiryhmiin)
- turvallisuuden ja valvonnan parantamista
- rasismien, kiusaamisen ja syrjinnän vähentämistä
- jonkun kivan tekemisen (erilaiset harrastusmahdollisuudet) ja tilojen (oleskelutilat, liikunta- ja harrastustilat) sekä juttujen ja tapahtumien saamista Suvelaan
- maineen parantamista
- olemassa olevien palvelujen kehittämistä
- isompien kauppojen tai kauppakeskuksen saamista
- Keski-Espoon koulun remontointia (rumat verhot ja lattiat) ja koulun maineen parantamista, koska ”koulu on parhaita kouluja, jonka olen nähnyt”
- pankkiautomaattia Suvelaan
- McDonaldsin tai Hesburgerin saamista Suvelaan
- yläkoulun lakkauttamisen perumista
- poliisin näkyvyyden lisäämistä

PALVELUJEN KÄYTTÖ JA KÄSITYKSET ALUEEN PALVELUISTA

6. Palvelujen käyttö ja kehittämistoiveet

Palveluiden kohdalla yksi tärkeistä kriteereistä oli, että ne ovat lähellä. Suvelan hyvänä puolena on, että palvelut ovat lähellä tai ainakin aika lähellä. Osan mielestä alueen palvelut ovat ihan ok, hyvät tai riittävät. Niistä ei kuitenkaan, Kannunsilta lukuun ottamatta, riittävästi ilmoitella, vaan pitää itse tietää mistä niitä etsiä. Osa nuorista kertoi, että he eivät tarvitse paikkoja, koska he eivät kuitenkaan kävisi niissä. Jotkut totesivat, että eivät käytä muita alueen palveluja kuin kauppoja. Varsin moni kuitenkin katsoi, että alueella ei ole riittävästi tai riittävän monipuolisia palveluita tai tekemistä. Joidenkin mielestä alueella ei ole sellaisia harrastusmahdollisuuksia tai palveluja, joita he haluaisivat käyttää.

Palvelujen käytöstä keskusteltiin melko lyhyesti. Nuoret kertoivat käyttävänsä seuraavia palveluja/tiloja: alueen kaupat ja Entressen ja Espoontorin kauppakeskus, nuorisotila Sentteri, Entressen kirjasto, joukkoliikenne, ulkokoriskenttä, jalkapallokenttä, tekonurmi, jalkapalloseura (EBK), sisäpelihalli, Kannunsilta, koulun tiloissa järjestettävä sähly, Keski-Espoon uimahalli, luistelukenttä sekä terveystakeskus ja hammashoitola.

Kuten jo aiemmin Suvelan hyvistä puolista keskusteltaessa nuoret näkivät tärkeäksi, että kaupat ovat lähellä. Tärkeää se on siksi, että ”jos ostaa jotain, niin ei tarvi mennä niin kauas”. Lähellä olevaan kauppaan myös pääsee nopeasti ja sinne on mahdollista mennä ostoksille myös illemmalla. Lähes kaikki kertoivat käyttävänsä alueen kauppvoja: Alepaa ja K-markettia, S-markettia sekä kauppakeskus Entressen tai Espoontorin kauppvoja. Toisaalta melko moni kertoi käyvänsä ajoittain myös Sellossa, koska se on isompi ja siellä on enemmän esim. nuorille sopivia kauppvoja. Osa kertoi käyvänsä myös Tapiolan kaupoissa. Moni toivoikin Espoon keskukseen suurempaa kauppakeskusta. Entressen kauppakeskuksen kohdalla nuoret toivoivat enemmän Kampin ja Sellon tapaisten ostokeskusten piirteitä ja palveluja myös tänne. Lisäksi toivottiin enemmän pelipaikkoja. Jotkut toivoivat isompaa kauppakeskusta myös Suvelan alueelle.

”- Alepaa käytän tyyliin joka päivä. Kyl mä sieltä jotain ostan.”

”- Ruokakauppvoja, on melko lähellä. “

”Ootteko te talvella yleensä ulkona ja teetteks te mitään? - Ei me yleensä olla ulkona siellä on niin kylmä... Varmaan joskus tossa lähikaupassa, tossa Alepassa käydään. Mennään sinne ja ollaan siellä vaikka kavereitten kanssa joskus. Saaks siellä olla? - Saa, mut se on inhottavaa, kun siinä on heti se baari, niin se voi olla vähän pelottava. - Lepävaarassa ollaan myös. Missä? - Sellossa. Me mennään kattomaan kaikkia paikkoja.”

”Entä kirjasto ja Entresse? - Siellä vois olla enemmän kauppvoja, vaatekauppvoja, nuorille sopivia. - Oon samaa mieltä ja sit kirjasto on sunnuntaisin auki ja se on hyvä. Onks kirjasto ihan hyvä? - Onhan se ihan hyvä mutta, kun täällä just kulkee noita kanniläisiä, niin ne saattaa tulla kirjastoonkin. Sille ei mun mielestä tehdä mitään, ne vaan annetaan olla siellä. Mitä niille pitäis tehdä? - Häätää pois. Minne? - Ulos. Tai auttaa niitä vaikka joihinkin tukiryhmiin tai. Niitä kyllä näkyy tosi paljon, melkein joka päivä. ”

Osa nuorista kertoi käyvänsä säännöllisesti nuorisotila Sentterissä. Nuokkarissa hyvää on erityisesti kavereiden tapaaminen, uusiin kavereihin tutustuminen, oleskelu sekä monenlainen tekeminen ja erilaiset pelaamismahdollisuudet, kuten pleikkari, pingis, minifutis ja biljardi. Tärkeää on myös, että ”Nuokku” on lähellä. Muutama nuori kuitenkin totesi, ettei käy enää yhtä paljon nuorisotilassa kuin ennen, koska siellä on niin paljon ulkomaalaisia. Yksi haastateltava arvioi, että kaikki nuoret eivät uskalla tulla nuorisotilalle, koska he pelkäävät aluetta tai kiusatuksi tulemistä.

Nuorisotilalle toivottiin lisää aukioloaika, punttisalia, erilaisia tietokonepelejä ja tietokoneita (PC kolme, Xbox 360) sekä enemmän mahdollisuuksia pelata pingistä: useampi pöytä ja/tai lisää peliaikaa. Nuorisotila voisi myös avata pihalle esim. teltan, jossa voisi kokoontua ja tehdä erilaisia juttuja. Joku totesi, että ennen muuttoa nuorisotilassa oli myös bänditoimintaa, mutta muuton jälkeen ”se katos”.

“...Nuokku. Espoon kaupunki vois vähän enemmän panostaa siihen, että olis vähän enemmän auki. Kun se ei ole auki, niin kaikki kuolee himassa. Eli teille tällaiset tilat on tärkeitä? - Kyllä. - Joo. Ne sais olla vähän enemmän auki. - Nuokku saisi olla enemmän auki.”

“Miksi käytätte nuorisotilaa? - Siellä on paljon parempaa kuin, että jos seisoi tuolla jossain ostarilla. Se on hyvässä kohdas, lähellä. Ei tarvitse mennä johonkin pitkälle. Tulee vaan kävellen.”

“Käytätkö niitä? - En mä niis kauheesti käy, mut aika monet mun kavereista käy (nuorisotilassa) ja ne sanoo et siel on kivaa. Siel ei melkeen ikinä oo yksinäistä. Et sinne voi mennä. “

“Kertokaahan, mitä palveluja te täällä käytätte? - Ai, mis me käydään. No, nuorisotilassa mä käyn siksi, että ois jotain tekemistä ja siel on kavereita. Sit mävoim pelata kaikkii erilaisia pelejä. Ei tarvi vaan olla kotona yksin koneella ja kattoo telkkarii. Mä voim olla kavereiden kans ja kattoo telkkarii ja myös pelatabiljardii. Se on hyvä. On kiva paikka ja saa olla melko vapaastikin. Mitä te muut sanotte? - Siell on kivaa ja voi pelata biljardia, pingistä. Entäs sinä? - Kaverit, biljardi. On kiva hengaa kavereiden kanssa, kun kaikki kokoontuu yleensä sinne. Eitarvi olla kotona yksin. Käyttöks te missään muualla? - Kirjastossa. Onks se hyvä paikka? - Onhan se. Siellä on koneita ja siellä on pelihuone mis voi pelaa pleikkaria ja myös joskus ulkona on telta. - Käyn kirjastossa, kun siellä on kavereita ja kaikkii koneita ja pelihuone ja siellä voi olla kaikkien kaa ja kirjojakin voi lukea. Ei tääl oo kyl mitään muit paikkoja mis voi käydä.”

Osa nuorista käy Entressen kirjastossa joko usein tai ainakin silloin tällöin. Kirjastossa hyvää on rento ilmapiiri, mahdollisuus tavata kavereita ja hengailta sekä pelata pelejä, lukea ja lainata kaikkea. Joidenkin nuorten mielestä siellä on myös kivoja työntekijöitä. Hyvää on myös se, että kirjasto on auki myös sunnuntaisin. Kirjastoon toivottiin kuitenkin lisää tietokonepelejä.

”Käytätteks te joitain paikkoja esim. kirjastoa, nuorisotilaa, uimahallia tms? - Joo. Kirjastoa ja uimahallia aika usein sisarusten kanssa. Ja, jos halua lukea tai vaan oleskella, niin voi olla kirjastossa taikka nuorisotilassa. Onks ne susta hyviä paikkoja? On ne ihan rentoja. Siel voi oleskella ja olla vaan. Entäs muut, käytätteks te näitä? - Joo. Mä käytän kirjastoo et pääsee koneelle, kun meidän oma kone on vähän rikki. Mut muuten periaatteessa ainoa mitä mä käytän on kauppa ja en mä enää niin hirveesti tuolla nuorisotilallakaan enää oo, kun siellä on muutenkin niin hirveesti näitä ulkomaalaisia, niin mä en enää jaks. Entäs sulla oli jotain sanottavaa? - Joo. Mä käyn kirjastossa tosi usein. Se on mukava, siellä on rauhallista ja siellä voi viettää aikaa. Entäs sinä? - ... kyl mä kirjastossa käyn. Entäs sinä? - Kyl mä joskus kirjastossa ja kaupois käyn. - Mä käytän ainoastaan ruokakauppoja, en mitään muuta.”

”- Käyn kirjastossa ja käytän kyllä muitakin palveluita, mutten mitään harrastuspalveluja.”

Kesällä voi myös pelata korista koulun pihalla (korit on tosin ajoittain rikki). Jotkut harrastavat myös jalkapalloa, jota voi pelata hiekkakentällä, tekonurmella ja uudessa sisähallissa. Yksi haastateltava kertoi harrastavansa sählyä Keski-Espoon koulussa. Lisäksi oleskelaan alueen puistossa. Jotkut kävivät myös Kannunsillassa (esim. nyrkkeilyssä) tai Tapiolan Tuulimäessä. Kannunsillassa on erilaisia harrastusmahdollisuuksia, mutta sen todettiin olevan jo melko huonossa kunnossa ja ahdas. Erityisesti jotkut tytöt kertoivat pelkäävänsä Kannunsillassa käymistä, koska Espoon keskuksen alueella on useita baareja ja niiden ohi on pelottava kävellä.

”Mites kesällä, onks tässä ulkona tarpeeksi tekemistä kesällä? Jos nuorisotila ei ole auki, niin mitä te kesällä teette? - No kaikki kokoontuu tohon kentälle ja pelaa korista

ja tääl on yks puisto ja kaikki vaan menee sinne kavereitten luo ja pelaa fudista. Onks se riittävän hyvä paikka, onks siinä riittävästi tekemistä? - No tos puistossa on melko paljon pikkulapsia ja yöllä siellä on hirveesti känniläisiä, jos menee vähän illemmalla. Tuolla puistossa? - Niin sinne aina tulee. Mut tos koriskentällä on aika hyväkin olla.”

”- Ainoa paikka jossa sä voit harrastaa on toi Kannunsali, jossa olen ite harrastanut yleisurheilua. Mut sekin oli niin iltamyöhään, et mä en tykännyt käydä siellä, kun en uskaltanut kävellä sen Espoontorin takaa ja läpi just niitten kaikkien juttujen takia seiskaikäisenä. Jos siellä olisi ollut vähemmän näitä baareja, niin uskaltais enemmänkin kävellä täällä.”

”- Kannunsilta tarjoaa minulle harrastuspaikkoja. Harrastan siellä, mutta paikat pitäisi uusia ja siivota, sillä se on likainen paikka ja on vanha, ahdas, varkaita (ratkaisu:lokerot)!!!.Lisää urheilupaikkoja ja harrastuspaikkoja.”

Alueelle toivottiin myös lisää bänditiloja musiikkiharrastajille. Joku totesi, että koulussa on joku musiikkitala, mutta se on vaan niille, jotka sen ovat vuokranneet. Osa kaipasi myös mahdollisuuksia harrastaa räppiä, hip hoppia tai break dancea. Myös muuta kulttuuria (esim. tanssi) voisi joskus olla enemmän näkyvillä.

Osa nuorista toivoi alueelle sisäliikuntapaikkaa tai monitoimiahallia, jossa voisi harrastaa jalkapalloa, koripalloa, juoksua (sisärata) ja erilaisia lajeja. Hallissa saisi olla tilaa myös kuntosalilaitteille ja erilaiselle harrastustoiminnalle. Olisi tärkeää, että kaikkien ei tarvitsisi kuulua urheiluseuraan, vaan liikuntaa voisi harrastaa myös vapaammin ja voisi mennä liikkumaan silloin kun haluaa. Liikuntaharrastusten pitäisi myös olla halvempia tai maksuttomia: moni nuori katsoi, että harrastaminen on liian kallista. Ei kaikilla ole sellaisia rahoja. Esim. tanssikurssit tai kuntosalien kausikortit ovat niin kalliita, että kovin moni ei niitä voi harrastaa. Lisäksi kritisoitiin sitä, että tekonurmikentällä ei nykyisin pysty pelaamaan ja treenaamaan niin kuin ennen, koska ihmiset juovat, polttavat ja hengailevat siellä. Tekonurmikentällä on lisäksi ”aina harkkoja”. Myös alueen uudesta sisähallista häädetään aikaa varaamattomat nuoret pois.

Osa nuorista toivoi alueelle myös muita sellaisia ajanviettopaikkoja tai sisätiloja, joissa nuoret voisivat vain olla kavereiden kanssa tai harrastaa. Tärkeää olisi huomioida erilaiset ryhmät: erilaisille nuorille pitäisi olla erilaisia paikkoja ja harrastusmahdollisuuksia. Lisäksi toivottiin erilaisia kilpailuja.

”-Minkälaisia liikuntamahdollisuuksia punttisalin lisäksi? -No sellaisia juoksupyöriä. - Nyrkkeilyssä. - Kuntosali. Miten Kannunsilta? - Vähän liian kallis. - Turhan kallis. Maksaako se? - Maksaa, muuten mä olisin tälläkin hetkellä siellä. Eiks teillä ole mitään tällaista liikuntamahdollisuutta täällä? - Ei. - Mä haluaisin aloittaa potkunyrkkeilyn, mutta mä joudun menemään jonnekin Tapiolaan. - Tääl on vähän kaikki liian kallista.”

”- Tai sitten oma halli tonne mihin pääsee kaikki, ei vaan harrastajat, että pitää maksaa harrastuksesta. Niin, että se ei ole vaan niille, jotka kuuluu seuraan? - Niin, niin. Täältä puuttuu sellanen? - Joo kyllä. - Kyllä.”

” Onko ulkona riittävästi tekemistä, kun ajattelee talvea ja kesää? - Talvisin ei, mut kesäl joo. Mitä te käyttäisitte? - Vaikka sellanen sisäfutiskenttä tiedätsä. Sellasii missä on sellanen iso urheilukenttä ja missä on vaikka tekonurmikenttä. Jossa olis samassa nää. Täällä ei siis ole sellaista sisäliikuntapaikkaa? Eikö esim. koulun liikuntasalia voi käyttää? - Ei me tiedetä. - Ei niin vapaasti. Pitää varata aika. Ei me lapset päästä sinne ellei me varata aikaa.”

”- Ois kiva, jos sisällä tai nuorisotilassa olisi joku tila, johon kavereiden kans vois mennä vaikka pelaamaan korista, futista. Niin et me saatais liikuntaakin. Siis liikuntatila? - Joo, se olis kiva. - Joo. Minkälainen liikuntatila? - Futis ja koripallo...”

”Minkälaiset liikuntapalvelut täällä on, käytättekö niitä? - Mun mielestä niitä on liian vähän. Tääl on vaan pelkästään ... nuokku ja se on ehkä ainoa paikka mihin nuoret voi mennä tekemään jotain. Onhan tuol tietysti jalkapallokenttä ja koriskenttä, mut kun on talvi. Mut ne joilla ei esim. oo luistimia. Mä tykkään enemmän käydä sisätiloissa harrastaa. Tos on vaan toi A-sport, joka maksaa. Must täällä tarvittaisiin enemmän sellaisia sisätiloja. Tääl vois olla joku toinen samantyyppinen tila kuin nuokkukin, johon vois mennä hengailleen. Esim. joku liikuntasalityyppinen, jossa vois harrastaa erilaisia lajeja. Tääl ei oo sellaisia. ”

”Pitäiskö teidän mielestä harrastusten olla halvempia, että nuorten on mahdollista niihin mennä? Onks ne yleensä liian kalliita? - No aika monet tanssit on ihan hirveen kalliita. Mun mielestä ne vois olla halvempia. Esim. joku hip hop -tanssi on melkein sata euroa kuukaudessa eli se on aika iso. - Pitäis olla halvempia. - Olen samaa mieltä.”

”Kaipaisitteko te joitain muitakin ... tiloja kuin nuorisotila? - Joo. - Siis vois olla. - Vois niitä olla kyllä vähän enemmän. Mitä te haluaisitte tehdä niissä? - Makoilla. - Pelata. - Liikkua. - Sit vois olla joku sali siinä samassa rakennuksessa, joka ois ilmanen. Liikuntaa? - Joo. - Punttisali. - Liikkumiseen lähinnä. - Mä voisin vaikka maksaa 20 € vuodessa siitä, mutta en mä nyt kymmentä euroa kerrasta rupee maksaan. ”

”...Entäs onks sulla vielä jotain? - No siis mitä joku jo sanoi, et jos ois jotain urheilusaleja tai silleen koska täs on nää kuntosalit lähellä, mut täs ei oo mitään muuta... Ja sit ois kiva jos ei tarvis maksaa niistä yhtään..- Niin ne on hirveen kallita. - Me katottin et sulkapallokenttä, mailat ja pallot makso varmaan tunnilta vähän päälle 40€. Mun mielestä se on tosi kallista. Vois olla nuorille tehty tila, missä vois olla ihan ilmatteeks. Jos lähtee salille niin se vois maksaa jotain. Mut, jos lähtee pelaan koripalloa tai sählyä tai jotain tällasta, niin vois olla ihan ilmatteeks. Voi olla vaikka joku kirjanpito mist näkee, et kuka on käynyt ja mitä tekemäs. - Kuukausikortitkin maksaa ihan hirveesti. Me ajateltiin yhen kaverin kans et ruvetaan tekeen jotain et pääsis kesäkuuntoon ja tälleen. Me kateltiin niin joku puolen vuoden paketti maksoi jotain 300 - 400€ mitä olis. Me katottiin et mitä järkee. Mielummin käy lenkillä kun maksaa tollast...”

”Mennään näihin palveluihin: onks täällä teille riittävästi tekemistä? - Ei. Mitä pitäisi olla? - Enemmän sisätiloja. Ei mitään valvottui sisätiloja, vaan siis sellasii missä vaan voi olla. Siis tääl on sen verran fiksuja nuoria, et ne tietää, missä kulkee raja. Me ei tarvita mitään lapsenvahtia, joka kyyllää meitä koko ajan, ett tehäaks me mitään väärää. Ei siis mitään sellasii paikkoja, missä nuoret vois tuoda alkoholijuomia vaan, kun on sateista, niin kotona ei halua olla, vaan halua olla kavereitten kans... Ainoa paikka tääl on varmaan toi Suvelan ostari, koska maanantaista keskiviikkoon on toi nuorisotilakin kiinni. Se on tosi huonosti auki. Siis semmonen sisäpaikka, jossa voi olla esim. sateen aikana tai muutenkin, kun tavella on kylmä... Entäs sinä, onks sul jotain toiveita? - Ei mul mitään muuta, kun just näitä sisätiloja mis voi istua. Kauppakeskuksissa on vaan muutama penkki mis pystyy istumaan. Vois olla enemmän sellasii paikkoja missä voi olla.”

”Onks sulla riittävästi paikkoja, missä tavata kavereita? - On. - Ajanviettopaikkoja kyllä sais olla vähän enemmän. Sellaisia, mihin nuoret vois kokoontua ja viettää yhteistä aikaa. Erilaisille ryhmille voisi olla erilaisia paikkoja. Minkä tyyppisiä? - Mitä nuoret itse haluaa. Mitä nuoret haluaa? - No kaikkea eri harrastusmahdollisuuksia enemmän riippuen siitä keneltä kysytään. - Kerhoja vois olla, johon vois mennä iltapäivällä, jos ei oo himas tekemistä. Vaikka pleikkakerhoja tai pöytälatkakerhoja ja jotain kuoroja tai hip hop.- Täällä tarvittais jäähalli. Harrastan sitä. Käyn Matinkylässä. ”

”-Uusi kuntosali olisi hyvä ja jotain ajanvietettä nuoremmille lapsille (9-12). Ja nuorisolle myös olisi kiva olla muutakin kuin Sentteri.”

Joissakin haastatteluissa keskusteltiin koulutilojen mahdollisesta käytöstä myös koulun jälkeen. Osa nuorista piti ajatusta koulutilojen käyttämisestä hyvänä ja osa arvioi, että yläkouluikäiset eivät välttämättä haluaisi käyttää koulutilaa koulun jälkeen. Lisäksi todettiin, että ainakin Keski-Espoon koulu on niin huonossa kunnossa, että sitä pitäisi ”parantaa, et sitä voi käyttää jonakin tilana”.

Osa nuorista arvioi, että ei koulutiloja varmastikaan saa käyttää muuhun toimintaan. Kouluhan on yleensä suljettu muuna kuin kouluaikana. Nyt tiloja saavat käyttää vain ne, jotka ovat niitä varanneet: esimerkiksi koulun liikuntasalia saa käyttää vain varauksesta. Muutama nuori toivoikin, että liikuntasaliin voisi mennä vapaammin pelaamaan. Myös luokissa tulisi voida järjestää erilaista toimintaa. Jotkut arvioivat, että erityisesti alakouluikäisille ja pienemmille lapsille voisi koulussa järjestää myös erilaista harrastustoimintaa.

”Oisko hyvä? - Kai se nyt ois. Jos esim. haluaa harrastaa liikuntaa, mut esim. talvella ei oikein pysty, kun on niin kylmää. Jos sitä liikuntasalia voisi käyttää.”

”Voiks teidän mielestä koulua käyttää riittävästi tai pitäisikö edes voida käyttää koulun jälkeen tilana? - Ei. Koulu on koulu. - Liikuntasaliin pitäis saada mennä vapaasti pelaamaan. Ois tärkeää. Käyttäisittekö te sitä? - Joo. - Joo. - Siis kyl tääl koulun sisällä niis luokissakin vois järjestää jotain.”

7. Yhteenveto ja pohdintaa

Tässä selvityksessä kartoitettiin suvelalaisten nuorten käsityksiä ja kokemuksia asuinalueestaan. Tavoitteena oli hahmottaa nuorten asuinaluearvostuksia ja -toiveita sekä viihtymisen tai viihtymättömyyden syitä ja saada nuorten näkökulmia Suvelan ja Espoon keskuksen kehittämistyöhön.

Tutkimusten pohjalta on todettu, että viihtyisä, turvallinen, palveluiltaan toimiva ja sosiaalisen kanssakäymisen mahdollistava elinympäristö tukee henkistä hyvinvointia. Helsingin lähiöprojektiin (Bäcklund & Schulman, 2003) liittyvässä tutkimuksessaan Erkki Korhonen (2003) havaitsi, että alueen myönteisen kehityksen avaintekijät on mahdollista ryhmitellä kahdeksaan luokkaan: palveluihin, liikenneyhteyksiin, rauhallisuuteen, siisteyteen, järjestykseen ja turvallisuuteen, viihtyisyyteen ja yleiseen ilmapiiriin sekä ympäristöön ja rakentamiseen. Alueen myönteiselle kehitykselle ovat tärkeitä erityisesti turvallisuus ja turvallisuuden tunne, hyvä ympäristö, ympäristön siisteys, alueen arvostus sekä päihteiden häiriökäytön vähäisyys. Kielteisen kehityksen syinä ovat puolestaan rauhattomuus, järjestyksen ja turvallisuuden heikkeneminen sekä häiritsevä päihteiden käyttö. Broman ym.(2008) ovat lisäksi havainneet, että ostoskeskukset ovat avainasemassa lähiöiden imagon ja asumisviihtyvyyden kannalta.

Myös pääkaupunkiseudun asukkaiden asumisviihtyvyyteen liittyviä tekijöitä kartoitettaessa (Turunen ym, 2010) havaittiin, että alueella viihtymistä lisäävät muun muassa lähellä asuvat ystävät ja sukulaiset ja viihtymistä vähentävät ilkeävalta, epäsiisteys ja marginaaliryhmät. Negatiivisia asuinalueeseen liittyviä kokemuksia olivat asuinalueen rauhatonisuus, levottomuus, pultsarit ja huumeet. Turtiainen (2003) toteaa, että huonon asuinalueen ominaisuuksia ovat myös tylsyys ja tekemisen puute.

Oli kiinnostavaa havaita, että Suvelan nuorten asuinaluearvostukset ja toiveet eivät juuri eronneet edellä esitetyistä hyvään asuinalueeseen yleisesti liitettävistä piirteistä tai arvostuksista. Pitkälti samat asumisviihtyvyyteen ja viihtymättömyyteen liittyvät myönteisen ja kielteisen kehityksen tekijät näkyivät myös suvelalaisten nuorten käsityksissä.

Nuorten käsitykset Suvelasta asuinalueena olivat mielenkiintoisia: toisaalta hyvin myönteisiä ja toisaalta voimakkaan kielteisiä. Turtiainen (2002) on helsinkiläisnuoria koskevassa tutkimuksessaan todennut, että esimerkiksi sosiaalisista ongelmista kertoessaan nuoret käyttävät toistuvasti vahvoja sanoja ja ilmauksia: he puhuvat ”spugeista”, ”narkkareista” ja ”slummeista”. Sama suora ja voimakas puhetyyli ja samat aiheet näkyivät myös monen Suvelan nuoren kohdalla.

Nuoret näyttävät olevan yllättävänkin tietoisia ja kiinnostuneita asuinympäristönsä laadusta. Nuoret eivät käsitystensä osalta ole kuitenkaan yhtenäinen ryhmä. Vaikka suvelalaiset nuoret olivat monista asioista samaa mieltä, oli heidän käsityksissään ja kokemuksissaan myös vaihtelua ja selkeitä eroja. Käsityksissä ei kuitenkaan ollut merkittäviä määrällisiä tai laadullisia eroja suomalaistaustaisten ja maahanmuuttajataustaisten nuorten välillä.

Suurin osa nuorista viihtyy Suvelassa hyvin. Moni katsoo, että alueella on mukava ja hyvä asua. Samanaikaisesti nuoret kuitenkin mainitsevat useita, erityisesti alueen sosiaaliseen ja fyysiseen ympäristöön liittyviä negatiivisia asioita. Tämä ristiriita on Turtiaisen (2002) mukaan havaittu myös muissa tutkimuksissa. Jovero ja Horelli (emt. pohjalta) toteavat, että nuorten suhdetta ympäristöön luonnehtii jatkuva hyvien ja huonojen puolien puntarointi ja omaan asuinalueeseen voidaan samanaikaisesti liittää sekä myönteisiä että kielteisiä piirteitä. Asuinalue ei kuitenkaan määriy hyväksi tai huonoksi pelkästään yhden tekijän perusteella. Ratvio ym. (2009) havaitsivat saman ristiriidan tutkiessaan Riihimäen Peltosaaren asukkaiden käsityksiä omasta asuinalueestaan. Tutkijat toteavat, että ”koetuista sosiaalisen ja fyysisen rakenteen ongelmista huolimatta haastateltavat olivat hyvin sitoutuneita omaan alueeseensa ja korostavat myös sen myönteisiä puolia”.

Helsinkiläisten nuorten tapaan (Turtiainen 2002) myös suvelalaiset nuoret mainitsivat asuinaluettaan kuvatessaan fyysiseen, toiminnalliseen ja sosiaaliseen ympäristöön liittyviä asioita. Fyysisellä ympäristöllä tarkoitetaan rakennettua ja luonnonympäristöä. Toiminnallisella ympäristöllä palveluita, liikenneyhteyksiä sekä toiminta- ja harrastusmahdollisuuksia ja sosiaalisella mm. sitä, millaisia ihmisiä alueella asuu, kuinka rauhallinen tai rauhaton ja turvallinen tai turvaton alue on.

Suvela nuorten näkökulmasta

Suvelan hyvänä puolena ja keskeisimpänä alueella viihtymisen syynä nuoret mainitsivat kaverit. Hyvää ovat myös alueen mukavat ja ystävälliset ihmiset, rento ilmapiiri ja se, että palvelut ovat lähellä ja alueelta on hyvät liikenneyhteydet eri puolille. Kavereiden ohella erityisen tärkeää nuorille näyttää olevan se, että kaupat ja muut palvelut ovat lähellä.

Alueen palvelut nähtiin toisaalta hyviksi, toisaalta niissä on paljon kehitettävää. Julkisten palvelujen osalta myönteisiä mainintoja saivat erityisesti nuorisotila Sentteri, Entressen kirjasto ja jotkut lähipalvelut ja liikuntamahdollisuudet (tekonurmi, koripallokenttä, asukaspuisto, uimahalli). Varsin moni kuitenkin katsoi, että nuorilla on liian vähän mahdollisuuksia oleskella ja harrastaa. Alueelle toivottiin muun muassa erilaisille nuorisoryhmille sopivia ajanviettopaikkoja ja sisätiloja, joissa nuoret voisivat vain olla kavereiden kanssa ja/tai harrastaa. Selkeää tarvetta nähtiin myös sisäliikunta- tai monitoimihallille. Osa näki tärkeäksi myös koulutilojen monipuolisemman käytön. Melko moni arvioi, että harrastukset ovat heille ja monille muillekin aivan liian kalliita.

Suvelan huonona puolena mainittiin erityisesti päihteiden käytön näkyminen sekä alueen baarit, ja niiden aiheuttamat monet ongelmat. Alueen keskeinen ongelma on, että pienellä alueella, keskellä asutusta ja aivan koulun vieressä on useampi baari. Osa näki huonoksi myös alueen ajoittaisen rauhattomuuden, kiusaamisen ja tappelut tai väkivallan uhan. Jotkut tytöt pelkäsivät erityisesti ahdistelijoita. Ahdistelu ja/tai sen pelko myös rajoitti tyttöjen liikkumista. Alueen turvallisuus kuitenkin jakaa nuorten mielipiteitä. Kun osa nuorista ei halua tai ei uskalla liikkua alueella yksin erityisesti myöhään illalla, niin osa ei pelkää alueella liikkumista mihinkään vuorokauden aikaan. Rauhattomuus näyttää liittyvän erityisesti tiettyihin paikkoihin ja väkivaltaa aiheuttaa erityisesti liika alkoholin käyttö. Monen mielestä on epämiellyttävää tai pelottavaa liikkua erityisesti baarien ja ”tiettyjen” talojen edustoilla sekä aseman seudulla. (kts. myös Kyttä ym. 2009 sekä Kortteinen ym. 2006)). Myös nuorten keskinäistä tappelua esiintyy, mutta määrästä oltiin eri mieltä. Tappelujen todettiin alkavan haukkumisesta ja pään aukomisesta, läpänheitosta, oman ryhmän näkemisestä toisia paremmaksi ja siitä ettei haluta olla joidenkin kavereita.

Suvelan huonona puolena mainittiin myös kerrostaloalueen monet rumat ja huonosti hoidetut talot sekä ympäristön likaisuus ja roskaisuus. Alueen taloista ja ympäristöstä ei nuorten mielestä huolehdi riittävästi. Talojen ja ympäristön peruskorjaukselle ja kunnossapidolle on suuri tarve. Ympäristön ja talojen ulkonäöllä on merkitystä myös alueen imagolle ja sille, miltä alueella asuminen tuntuu. Oli kuitenkin pantu merkille, että joidenkin taloja ja Espoon asemanseutua on alettu parantaa.

Haastattelut antoivat tuntumaa siihen, miten nuoret kokevat tietyt fyysisen ja sosiaalisen elinympäristön piirteet. Oli kiinnostavaa huomata, miten kielteisesti moni suhtautui alueen baareihin ja päihteiden käyttäjiin sekä ympäristön epäsiisteyteen ja talojen huonoon kuntoon. Alueen baarit ja juopottelun näkeminen tuntuvat epämiellyttävältä ja niillä on negatiivinen vaikutus lasten turvalliseen kasvuun ja nuorten liikkumiseen. Humalaiset aikuiset häiritsevät tai pelottavat monia nuoria, eivätkä ole hyvä roolimalli. Vaikka nuorten oma juominen mainittiin muutamassa haastattelussa, niin huomattavasti enemmän keskusteltiin aikuisten päihteiden käytöstä ja siitä, miten huono malli se lapsille ja nuorille on ja, että ”nuoret ottaa mallia totta kai aikuisista”.

Suvelan maine on melko huono ja joidenkin nuorten mielestä se vaikuttaa negatiivisesti myös asukkaiden maineeseen leimaten heitä. Tämän selvityksen perusteella voi kuitenkin todeta, että vaikka alueella on paljon parannettavaa, on se kuitenkin monessa suhteessa mainettaan parempi.

Alueen monikulttuurisuus jakaa nuorten mielipiteitä jossain määrin. Kun osa viihtyy Suvelassa erityisesti siksi, että alueella asuu monia eri kulttuureja ja muita omanmaalaisia, niin osa näkee ulkomaalaisten suuren määrän häiritseväksi. Suuri osa ei ottanut kantaa asiaan. Moni haastateltava kuitenkin kertoi, että heillä on useita eri ulkomaalais- tai suomalaistaustaisia ystäviä. Eri kulttuurien välisistä ongelmista keskusteltiin haastattelussa kuitenkin melko paljon. Rasismin esiintymisen osalta nuorten käsitykset vaihtelivat vähäisestä - ”hirveeseen”. Ristiriitoja eri ryhmien välillä aiheuttavat erityisesti kulttuurien väliset erot asumis- ja elämistavoissa sekä eri kulttuurien tapojen kunnioittamattomuus tai arvostelu. Joitakin nuoria ärsytti maahanmuuttajien hidas sopeutuminen Suomeen ja se, että maahanmuuttajat eivät kunnioita riittävästi suomalaista kulttuuria ja tapoja. Osa maahanmuuttajataustaisista nuorista kertoi, että heillä on ajoittain vaikeuksia sopeutua Suomeen, koska heitä nimitellään, syytetään ja tuomitaan ilman, että edes tutustutaan. On myös vaikea olla hyödyksi Suomelle, jos ei hyväksytä.

Nuorten ehdotukset eri ryhmien välisten suhteiden parantamiseksi ovat huomionarvoisia. Nuorten mukaan suhteita voitaisiin parantaa ainakin tutustumalla ja oppimalla tuntemaan toisia, yhteisten harrastusten, tekemisen ja tapahtumien avulla sekä oppimalla elämään keskenään ja tottumalla toisiin. Oleellista on myös nähdä ihmiset yksilöinä ja välttää yleistämistä, oppia elämään suomalaisten tapojen ja kulttuurin mukaan, oppia kunnioittamaan eri kulttuureja ja niiden tapoja sekä kohtelemalla kaikkia samanarvoisina. Myös vanhempien asenteisiin vaikuttaminen on tärkeää. Jotkut olivat kuitenkin sitä mieltä, että rasismia tulee olemaan aina, eikä sille voi tehdä mitään.

Suvelan ja Espoon keskuksen kehittämistä keskusteltaessa tärkeiksi fyysisen ympäristön asioiksi nostettiin ympäristön parantaminen: talojen remontointi ja modernisointi, ympäristön siistiminen, puhdistaminen ja tekeminen nätimmäksi, roska-korien lisääminen sekä ajo- ja kävelyteiden kunnossapito. Sosiaalisen ympäristön osalta toivottiin erityisesti baarien vähentämistä tai siirtämistä kauemmas koulun ja asutuksen luota sekä ahdistelun, juoppojen ja häiriköinnin vähentämistä, turvallisuuden ja valvonnan parantamista, rasismin, kiusaamisen ja syrjinnän vähentämistä, maineen parantamista sekä poliisin näkyvyyden lisäämistä. Toiminnallisen ympäristön osalta toivottiin erityisesti: jonkun kivan tekemisen (erilaiset harrastusmahdollisuudet) ja tilojen (oleskelutilat, liikunta- ja harrastustilat) sekä juttujen ja tapahtumien saamista Suvelaan, olemassa olevien palvelujen kehittämistä sekä isompien kauppojen tai isomman kauppakeskuksen saamista.

Suvela verrattuna Helsingin lähiötutkimusten tuloksiin

Pirjo Turtiainen (2003) selvitti Helsingin lähiöprojektissa myllypurolaisten nuorten asuinalueitoiveita. Myllypuro on paljolti Suvelan tyyppinen asuinalue. Saadut tulokset olivat kiinnostavalla tavalla samanlaisia kuin tässä saadut. Myllypurolaisten nuorten mukaan alueen hyvät puolet liittyivät vahvasti toiminnalliseen ympäristöön ja liikuntamahdollisuuksiin, kuten Liikuntamyllyyn, nuorisotaloon sekä hyviin kulkuyhteyksiin. Tärkeäksi nähtiin myös alueella asuvat kaverit. Baarien ja kapakoiden sijaan nuoret kaipasivat alueelle peruskahvilaa, hampurilaisravintolaa sekä suurempia kauppvoja. Ostoskeskuksen seudun toivottiin siistiytyvän ja juopot haluttiin sieltä pois. Nuoret toivoivat myös enemmän nuorille järjestettävää toimintaa ja tapahtumia. Myös oman asuinalueen ja Itä-Helsingin maineeseen liittyvät kysymykset nousivat esille.

Suvelalaisten nuorten tapaan myös myllypurolaiset nuoret kiinnittivät huomiota alueen fyysiseen ympäristöön: rakennusten, leikkipaikkojen ja katujen kuntoon. Keskustelua käytiin mm. rakennusten slummimaisuudesta ja erityisesti rappukäytävien huonosta kunnosta, paikkojen rikkomisesta ja rapuissa majailevista juopoista. Sosiaaliseen ympäristöön viitattiin lähinnä sosiaalisten ongelmien, kuten päihdeongelmaisten, yhteydessä. Myös Myllypurossa yhtenä huonona puolena ovat päihdeongelmaiset, jotka nähtiin jonkinlaisena uhkana alueen turvallisuudelle ja maineelle.

Erkki Korhosen (2003) mukaan kaikilla Helsingin lähiöprojektialueilla asukkaat toivoivat, että jatkossa kiinnitettäisiin huomiota erityisesti ympäristön hoitoon ja kunnossapitoon. Hoitamaton ja epäsiisti ympäristö voi pilata hyvinkin suunnitellun ja rakennetun ympäristön ja viestiä välinpitämättömyydestä. Myös palvelujen sekä toiminta- ja harrastusmahdollisuuksien kehittäminen nousi tärkeäksi. Tärkeiksi kehittämiskohteiksi nähtiin myös sosiaalisiin häiriöihin ja turvallisuuteen liittyvät kysymykset. Erityisesti ”juopoköörin” tulisi saada syrjemmälle ja ilkeältä ja häiriöihin tulisi puuttua. Myös poliisilta toivottiin näkyvämpää läsnäoloa.

Kortteinen, Elovainio ja Vaattovaara (2006) ovat myös havainneet, että niin kauan kuin asuinalueen ongelmat tai häiriöt paikallistuvat pääasiassa yksittäisiin taloihin tai kortteleihin, on ongelmien ratkaiseminen helpompaa. Kehityksen suunnan kääntäminen edellyttää kuitenkin nykyistä laajempaa vastuunottoa ja fyysisen ympäristön parantamisen lisäksi myös sosiaalisiin ongelmiin puuttumista ja sosiaalisen kehittämisen systemaattisuutta. Mahdollisuudet kehityksen kääntämiseen ovat kuitenkin vielä hyvät. Jo esimerkiksi Ruotsissa ongelmien kohdalla kyse on kokonaisista asuinalueista.

Lopuksi

Helsingin Sanomissa ilmestyi kesän 2010 aikana ”Ihmisten kaupunki” -artikkelisarja. Moni seuraavassa esitettävistä käsityksistä on tärkeä huomioida myös Espoossa.

Sirpa Tani kysyi artikkelissaan (HS 12.7.2010) muun muassa sitä, kenelle kaupunkia suunnitellaan ja, miten lasten ja nuorten tarpeet otetaan huomioon? Tanin mukaan nuoret tarvitsevat paitsi heitä varten suunniteltuja tiloja, myös mahdollisuuden viettää aikaa julkisessa kaupunkitilassa. Hengaillessaan nuoret toteuttavat samanaikaisesti kahta erilaista tarvetta: toisaalta sosiaalisen vuorovaikutuksen tarvetta ja toisaalta vapautta muiden, erityisesti vanhempien, valvonnasta. Kuitenkin ilman tekemistä hengaillemaan nuorisjoukkoon suhtaudutaan usein epäillen ja sitä pidetään uhkaavana. Välttämättä siihen ei ole syytä.

Pauliina Lehtonen (HS 4.7.2010) totesi, että kansalaisilla on maankäyttö- ja rakennuslain mukaan oikeus ottaa osaa kaavasunnitteluun, mutta sitä seuraavaan rakennusvaiheeseen ja muihin ratkaisuihin ei ole usein mahdollisuutta osallistua. Fyysisen kaupunkitilan suunnittelussa kortteli- ja rakennuskohtaiset ratkaisut vaikuttavat kuitenkin siihen, miten ihmiset näitä tiloja käyttävät ja millaisiksi he ne kokevat. Vuorovaikutuksen ja verkostoitumisen tukeminen sekä asukkaiden ottaminen mukaan muunkin kuin kaavoituksen suunnitteluun voivat edesauttaa asukkaiden sitoutumista ja identifioitumista asuinpaikkaansa. Tämän taas on todettu lisäävän sosiaalista valvontaa ja turvallisuuden tunnetta. Mahdollisuus käyttää tiloja monin eri tavoin elävöittää kaupunkia ja lisää viihtyisyyttä sekä yhteisöllisyyden ja turvallisuuden tunteita.

Pia Bäcklund (HS 30.6.2010) totesi, että kaupunkitutkimuksessa on jo pitkään ajateltu, että yhteiskunnan moniarvoisuus tulisi huomioida paremmin kaupunkisuunnittelussa ja päätöksenteossa. Monilla yksittäisillä toimialoilla onkin kehitetty vuorovaikutteisen suunnittelun tapoja yhdessä asukkaiden kanssa. Aina ei ole kuitenkaan riittävästi mietitty, kenen, millaisin perustein ja missä suunnittelun vaiheessa asukkaiden näkemysten tiedollista arvoa tulisi arvioida. Käytännössä suunnittelussa on kyse siitä, miten erilaisista näkökulmista nousevat arvostukset ja tulevaisuuden tavoitteet sovitetaan yhteen. Tärkeää on kysyä, tavoitellaanko mahdollisimman monia erilaisia tulkintoja hyvästä kaupunkiympäristöstä. Kuitenkin vain erilaisten näkemysten aktiivisen rinnakkaiselon kautta voidaan päätöksentekohetkellä ymmärtää, keiden elämänlaatuun tehdyt päätökset vaikuttavat ja millä tavoin. Bäcklundin mukaan kyse on arvovalinnoista: siitä kenen tarpeisiin kaupunkitilaa suunnitellaan ja miten päätökset perustellaan.

Lähteet

Broman, Eeva-Liisa, Nupponen, Terttu, Korhonen, Erkki & Laine, Markus (2008). Myönteisiä muutoksia ja kasvavia haasteita. Helsingin kaupungin tietokeskus tutkimuksia 6/2008.

Bäcklund, Pia & Schulman, Harry (2003). Lähiöprojekti lähikuvassa. Lähiöprojektikauden 2000 - 2003 arviointi. Helsingin kaupungin tietokeskus, tutkimuksia 4/2003.

Bäcklund, Pia (HS 30.6.2010). Asukkaiden näkemykset ovat arvokasta tietoa. Ihmisten kaupunki artikkelisarja 1/10

Korhonen, Erkki (2003). Asukkaiden mielipiteitä lähiöprojektista. Teoksessa Pia Bäcklund & Harry Schulman (toim.). Lähiöprojekti lähikuvassa. Lähiöprojektikauden 2000 - 2003 arviointi. Helsingin kaupungin tietokeskus, tutkimuksia 4/2003.

Kortteinen, Matti, Elovainio, Marko & Vaattovaara, Mari (2006). Asuinolot ja niiden kehitys Helsingin kunnallisissa vuokratiloissa. Yhteiskuntapolitiikka 71 (2006):1.

Kyttä, Marketta, Broberg, Anna & Kahila, Maarit (2009). Lasten liikkumista ja terveyttä edistävä urbaani ympäristö. Yhdyskuntasuunnittelu vol. 47:2. 2009

Lehtonen, Pauliina (HS 4.7.2010). Joustava kaupunkitila virittää yhteisöllisyyttä. Ihmisten kaupunki artikkelisarja 3/10.

Ratvio, Rami, Juntunen, Iina, Mäkinen, Kirsi, Söderström, Panu & Eskelä, Elina (2009). Asukashaastattelut. Teoksessa Miten kehittää lähiötä? - Tapaustutkimus Riihimäen Peltosaaresta, metropolin laidalta. Mari Vaattovaara, Matti Kortteinen & Rami Ratvio (toim.). Suomen ympäristö 46/2009. Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus.

Tani, Sirpa (HS 12.7.2010). Lapset ja nuoret tarvitsevat olemisen vapautta. Ihmisten kaupunki artikkelisarja 5/10.

Turtiainen, Pirjo (2002). Helsinkiläisnuorten käsityksiä omasta asuinalueestaan. Nuorisotutkimus 4/2002.

Turtiainen, Pirjo (2003). Lähiöprojekti nuorten asuinaluetoiveiden näkökulmasta. Teoksessa Pia Bäcklund & Harry Schulman (toim.). Lähiöprojekti lähikuvassa. Lähiöprojektitikauden 2000 - 2003 arviointi. Helsingin kaupungin tietokeskus, tutkimuksia 4/2003.

Turunen, Saija, Hoppania, Hanna-Kaisa, Luhtamäki, Minna, Nenonen, Tellervo, Tuomaala, Vaula (2010). Ihmisiä ja kaupunkiluontoa. Tutkimus pääkaupunkiseudun asukkaiden hyvinvoinnista. Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus SOCCAN ja Heikki Waris -instituutin julkaisusarja nro 24, 2010.